

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSEI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Égősz évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

A vasárnap politikája.

Budapest, április 16.

Az országos politika a mai vasárnap sem szünetelt. Berzeviczy Albert, a magyar parlamentnek ez a kitünősége nyilatkozott józsefvárosi választói előtt a fehér asztal mellett a politikai helyzetről, egyben röviden megemlékezett a közelmúlt eseményeiről is. A beszámoló beszédnek megvolt az a különös érdekessége is, hogy aki másfél évtizeden át, mint a józsefvárosi ellenzéki polgárok vezére szerepelt, Horvánszky Nándor látta el nagyérdékű kommentárral. Röviden szólott Berzeviczy a mult kormány ténykedéseiről, azután kiemelte, hogy az alkotmány minő nagy veszedelmében vállalta el nagy munkáját Széll Kálmán. Berzeviczy beszéde a béke politikájának volt a méltó glorifikálása. A béke politikája hogy diadalra juthatott, abban Széll Kálmánon kívül a disszidenseknek és a nemzeti pártnak volt a legnagyobb részük. Ezt az igazságot állította a polgárság elé Berzeviczy annak a dokumentálásul, hogy a fuzióban megerősödött szabadalvópárt békés politikája mennyire őszinte. Berzeviczynek ezt a lojális nyilatkozatát hasonlóval viszonyozta Horvánszky Nándor. Rögtönzött fényes beszédben elismeréssel-adózott Berzeviczy nagy tehetségeinek s ugyanakkor hirdette azt a politikát, amely csak előre tekint, a multat nem hánytorgatva. Széll Kálmán érdemeit magasztalva, nem bírálta az előző kormány tetteit, hogy semmi disszonáns hang se zavarja a békés együttműködésnek azt a proceszusát, amely oly szép jövővel bíztat.

Igen fontos nyilatkozatokat tett ma Lukács László pénzügyminiszter a képviselőház pénzügyi bizottságában, amely a költségvetési

törvényjavaslatot tárgyalta. Komjáthy Béla, aki még ma is sajnálkozik Bánffy távozásán, a khinai kérdéssel és a nemzetiségi politikával okolta meg pártállásán kívül a maga bizalmatlanságát a Széll-kormány iránt. Lukács pénzügyminiszter felelt a kormány nevében. Az elsőre nézve védelmébe vette a külügyminisztert Komjáthy támadásai ellenében, a nemzetiségi kérdésben pedig azzal válaszolt Komjáthy-nak, hogy a mostani kormány álláspontja ugyanaz, mint az előbbi. Erre aztán Komjáthy egyebet nem tehetvén, a Bánffy nemzetiségi politikáját támadta. Ez incidens után a bizottság elfogadta a törvényjavaslatot.

Berzeviczy Albert beszámolója.

A Józsefvárosi Polgári Körben ma este népes lakomára gyűltek egybe a Józsefváros választópolgárai, akik közt Berzeviczy Albert országgyűlési képviselő több képviselőtársával is megjelent. Az estnek különös érdekességet kölcsönözött az, hogy ezek között ott volt Horvánszky Nándor is, akit már beléptekor zajos ovációkkal fogadtak.

Az asztalfőn Berzeviczy Albert, jobbján Horvánszky Nándor, balján Rényi Róbert pártelnök foglaltak helyet. Jelenvoltak továbbá Bessenyei Ferenc, Ferlicska Kálmán, Mohay Sándor, Tomcsányi László, Szóts Pál országgyűlési képviselők, Császár Jenő, Ebner János, Fenyvesy Adolf, Havassy Rezső, Havós József királyi tanácsos, Kanovics B. Mór esperes-plébános, Kleiner Ármán, Mátyás Arisztid, Pártos Gyula, Thék Endre székesszévfárosi bizottsági tagok, Pecz Samu műegyetemi tanár, Felsmann József főreáliskolai igazgató, Zilahy Simon igazgató, Lechner Gyula festőművész, Hanvai Sándor kerületi előjáró stb.

Az első felkőszöntő Kanovics B. Mór esperes-plébános mondotta a kiralyra. Utána Császár Jenő a választók nevében a kerület képviselőjét, Berzeviczy Albertet köszöntötte fel, aki az alatt a tíz év alatt, a mióta a Józsefvárosot képviseli az országgyűlésben, mint államtitkar, mint a képviselőház egyik alelnöke, majd mint egyszerű képviselő mindig rendületlen hü-

séggel küzdött a szabadalvú lobogó mellett. (Lelkes éljenzés.)

Csepreghy János a jelenlevő országgyűlési képviselőket és a többi vendégeket áldotta.

Azután általános nagy figyelem közt Berzeviczy Albert dr. emelt szót.

(Berzeviczy Albert.)

Igen tisztelt uraim! Fogadják mindenekelőtt hálámért a rokonszenves megemlékezésért, a melyben ezuttal is részem volt, mint minden alkalommal, a mikor szerencsém lehet az önök körében megjelenhetni és fogadják különösen köszönetemet azért, hogy nekem a mai összejövetel által alkalmat nyújtottak arra is, hogy a közelmúlt politikai eseményeiről és ugy ezen események alatt, mint általában a jelen országgyűlés eddigi folyamata alatt követelt magatartásomról önök előtt lehetőleg röviden nyilatkozhassam. (Halljuk! Halljuk!) Indítatva érzem magamat erre annál is inkább, mert már hosszú ideje nem volt alkalmam józsefvárosi választóim körében a politikai viszonyokról csak némileg is kimerítőbben beszélhetni és mert tudva, hogy a tél végén beállott válságnak az elé a megoldása elé, amely tényleg bekövetkezett és a melylyel én az első perctől kezdve egyetérttem, (Élénk éljenzés.), a székesszévfárosi szabadalvópárt választóknak egy nagy része egy ideig bizonyos aggodalommal nézett.

Ezután rámutatott a jelen országgyűlés nevezetesebb alkotásaira annak igazolása végett, hogy az országgyűlés eddigi folyamata sem munkátlannak, sem detsellennek nem volt mondható. S dacára annak, ugymond, hogy a lemondott kormánynak mindezen törvényhozási alkotások kezdeményezése és elkészítése tekintetében elvitathatatlan érdemei vannak és hogy érdemét képezi az is, hogy az Ausztriával való kiegyezésre vonatkozó részletes törvényjavaslatokat előkészítette, — hogy azok kellő időben törvényerőre nem emelkedtek, ez valóban nem Magyarországot akarattal mult — ezen jelenségek dacára, mondom, az országgyűlés eddigi két ülészaka a legelkeseredettebb parlamenti harcoknak a kését tüntette fel, amelyek utóbb a parlament normalis működésének megakasztására, utóbb ebből kifolyólag kormányválságra vezettek.

Tisztelt választóim szives figyelmét alig kerülte el az a körülmény, hogy én ezen heves parlamenti küzdelmek egész ideje alatt a parlamenti vitákban való részvételtől még addig is, amíg a parlamenti vitaközásról, legalább formai szempontból, egyáltalán szó lehetett, tartózkodtam. Ennek főoka mindenestre az volt, hogy egész a mult év őszéig a kép-

REGENY.

Edith bosszuja.

(25)

— REGÉNY. —

Irta: SZÁNTÓ KÁLMÁN.

Azt hiszem, egy pillanatig sem kételkedik őszinteségemben, vagy hogy bármi nagy érdek vagy szenvedély e lépést nekem megkönnyítene. De nemcsak a vallás, hanem a rangja is. Mit gondol, ki hoz ezzel is nagyobb áldozatot? Nem maga és sokkal kisebb dolog magának *mésallianceot* kötni, mint nekem erre lépni. S amit végül hagytam, mert mindenesetre a legsúlyosabb: anyja? gondolt-e rá, hogy mit szól majd anyja ilyen frigyhez?

— Én csak szerelmemre gondoltam, más semmire, hebegte György.

— Tudtam, azért kellett nekem gondolni rá. A fiatal ember már rég felszökött helyéről, s egészen nekifelve, homloka szeléig vörösen, hallgató. Most Edith is fölállt.

— Nos, hát csak gondoljon rá maga is s jöjjön vissza; ki tudja, akkor tán magam is már határozottabb választ adhatok.

Kezét nyújtá neki, melyet György csókjaival halmozott el. Aztán megindult, de Edith nem kísérté. György azonban érezte, hogy tekintetével követi s az ajtónál visszafordult. Edith csakugyan egy lépést tett feléje, s ő visszasietett.

— Nem kételkedem benne, de a saját ajkairól hadd hallom, György, becsületos szándékkal közeledett hozzám, ugy-e?

György megragadta kezét, s fejét ráhaj-

totta, hogy zavart tekintete, piruló arca árulója ne legyen.

— Nem kételkedem. Jöjjön vissza holnap, holnapután, hetek múlva, amikor akar s mondja meg, hogy esalódott vagy tévedett, vagy visszaíradt, vagy lehetetlen megbirkózni, csak mondja meg igazán, el lesz feledve köztünk ez az est s jó barátomul fogom tekinteni mindig.

— Visszajövök, Edith, visszajövök.

— Csak jöjjön, jöjjön!

Éles, szerelmes pillantást vetett reá, melytől ujra kigyult a vér György ereiben, aztán lángba borult arccal elfordult tőle és hagyta, hogy távozzék.

Edithnek az est folyamán még egy látogatásn kellett átesnie. Zemplényi jött fel hozzá, nemsokára György után, régi szokás szerint egy órai fecsegésre, melyet sokéves barátság engedélyezett neki.

— El is késtem már — mondta — a gyertyáskái, látom, majd tövig égtek már, pedig másszor nagy gyönyörűséggel néztem a hamvadá-ukat. Egy óreg asszonyt juttattot mindig eszembe, aki egy messze től falu faházikójában, a maga két szál gyertyáskája mellett bizonyosan a fiára gondol ilyenkor mindig.

— Hát mért nem jött elébb? Hisz tudja maga az idejét.

— Jöhettem volna biz én, de Illésfalvy kocsiját láttam a ház előtt és...

— No, és?

— Nem akartam megzavarni a *tête-à-tête*-jüket.

— Ma már megint nevetlenkedik, ugy-e, Zemplényi?

— Igazán, olyan hangulatban vagyok, hogy szeretnék az egész világgal összeveszni.

— S engem szemelt ki legjobb célpontul? köszönöm.

— De micsoda kitarító, állhatatos vendége lett magának Illésfalvy csakugyan?

— Van valami kifogása ellene?
— Nekem nincs, de hirbe hozza.
— Engem? Hát törődik még valaki az én jó híremmel?

— A jóval nem, de a rosszal igen.
— Zemplényi!... csakugyan arra kényszerít, hogy kidobassam s magam elé ne bocsássam egy hétig. Bizonyosan összeveszett a népszínházi barátnőjével s most rajtam tölti a bosszuját.

Zemplényi föl pattant.
— Ne beszéljen ilyeneket, mikor tudja, hogy egy betű se igaz belőle.

— Én azonban nyeljem békén a gorombaságait, ugy-e?

— Mondja, Edith, kezdte amaz megjuhászodva, mondja, csakugyan hiszi, hogy elveszi magát Illésfalvy?

— Ki láthat a jövőbe? felelt a nő mosolyogva.

— S ahhoz hozzá menne? Azért, mert gróf?

— Annak dacára, hogy gróf.

— Nem hiszem, nem igaz.

— Mit kérdi, ha maga jobban tudja! felelt a nő tovább kacérkodva.

— Először is Illésfalvy nem veszi el. Landsberg Edith nagyon, óh nagyon jó udvarolni, de elvenni egy Illésfalvynak? óhó! Ismerni kell ezt a mi demokrata grófnak, aki most, hogy valamikor kormányra jusson, képes lenne akár a radikalizmussal kacérkodni. Igen, szépen kikerített parlamenti tirádkában: de magára alkalmazva? Szjah, paraszt, az egész más! Tudja-e, hogy ilyen házassággal az elkövetkezendő Illésfalvyak, nem tudom, hány száz esztendőre elveszítik a született kamarási jogukat? mit gondol, lehet ezt valamivel pótolni? De még ha el is hinném, hogy 5 el akarja venni, nem hiszem, hogy maga hozzámenjen.

(Folytatása következik.)

viselőhöz egyik alelnöki állását viselve, oly időben, amikor a kedélyek izgalma a legmagasabb fokra hágott, indokoltak és szükségesnek látszott, a tanácskozási vezetésben a párttalanságnak minden kényel felé emelése szempontjából, hogy az elnökség minden tagja a vitába való elegyedéstől tartózkodjék. De megmondom nyíltan, hogy ama tartózkodó viselkedésnek ezenkívül még másik oka is volt és pedig az, hogy én a jelen országgyűlést megelőzőt általános választások alkalmával és azokból kifolyólag azóta is történeti egynemű dolgot nézve pártunk vezetésével tökéletesen egyet nem értek. (Élénk helyeslés és éljenzés.) Ez állapont lelohasztala kedvem a pártunk küzdelmeiben való részvételre, míg másrészt természetesen még nagyobb elvi ellentétek választottak el azoktól a pártoktól, a melyeknek szemben pártunknak küzdelme folyt. Ez a felfogás, ez az érzés, mondhatnám, a melylyel különben nem állottam teljesen elszigetelten, hozta magával, hogy már az 1877. év nyarán kiűtött első nagy parlamenti harc alkalmával, annak kezdetétől fogva egész határozottsággal azok mellé sorakoztam, kik, dacára annak, hogy a parlamenti tanácskozási menetnek minden erőszakos megakasztását helytelenítették, tekintettel házasbályaik fennálló rendelkezéseire, a pártok közötti békés és barátságos megegyezést tartották az egyedül célhoz vezető eszköznek. Ez az utó végül el is lett fogadva és ezen az uton a többség minden elvi sérelme nélkül sikerült a harcot befejezésre juttatni. És igaz, az előbb jelzett felfogásom és érzésem indítottak arra, hogy a múlt év őszén kitört második s az akkori Lúczygi helyzet bonyodalmainak következtében sokkal veszélyesebb jellegű obstrukcióval szemben is én kezdetül fogva azok mellé állottam, kik ez alkalommal is feltétlenül és minden kitelhető eszközzel a Lúczy kibontakozás útját hájtatták választani. Lelkem, meggyőződésem egész erejével, és nyugodtan mondhatom, teljesen önzetlenül követtem ezt a békés irányt, melynek akkoriban a legjobb szolgálatokat a férfit tette, ki jelenleg Magyarország miniszterelnöke. (Élénk éljenzés.) Követtem ezt az irányt annál inkább, mert hitem volt akkor és hitem ma is az, hogy a békés kibontakozás megbiúsulása esetében alkotmányos életünk épségét, melyen már a törvényen kívüli állapot is muló esorbát ejtett, a legkomolyabb veszély fenyegette.

Az az őszinteség és nyíltság, amelylyel igen tisztelt választóimnak tartozom, arra késztet, hogy ne hagyjam említés nélkül azt a javaslatot sem, melyet a törvényen kívüli állapot elkerülése, vagy legalább súlyának enyhítése érdekében a szabadelvű párt értekezlete Tisza Kálmán tisztelt képviselőtársunk indítványára tett és amely a szabadelvű párt több igen tekintélyes tagjának kifejezését is eredményezte. Ez a javaslat, el kell ismernem, eredményre nem vezetett és sajnálni tudom, hogy a különböző, az ellentétes nézetek összeegyeztetésére jobb mód akkor nem nyújtott, de az a legnagyobb határozottsággal merem állítani, hogy bennünket, kik ehhez az indítványhoz akkor hozzájárultunk, az alkotmány legcélszerűbb garanciájának is gyengítésére irányuló célzat egyáltalában nem vezetett. Habár az ugynevezett lex Tisza ma már csak inkább történelmi érdekű, jelentőségére nézve az óta hála Istennek már ismét egyesült és összeforradt, sőt meg is gyarapodott szabadelvű párt tagjai egymás között alig fognak valaha is egyetértő fellegosra jutni, annyit, azt hiszem nagyobb kockázat nélkül konstatalhatok, hogy, míg egyfelől a válság, az elkerülhetetlen válság kitérését megérlelte és sietette az ezen indítvány következtében megtörtént seceszszio, vagyis az ugynevezett díszidensek kilépése, addig másrészt az a körülmény, hogy annak az indítványoknak aláíróhoz csatlakozott és ennek következtében a pártban benmaradt a jelenlegi miniszterelnök is, lényegesen és jelentékenyen elősegítette a helyzetből való békés kibontakozást. (Igaz! Ugy van! Tetszés.) En azt hiszem, hogy az események teljesen igazolták a velem egyenlő gondolkodásnak felfogását és eljárását. (Igaz! Ugy van! Fényesen igazolták!) A kormányválság már lezajlott. Teljes elismeréssel adózunk a volt miniszterelnöknek azon érdemei iránt, amelyek iránt, akik elvtársai voltak neki, meg nem szűnhetünk tiszteltetlenséget viselni. A kormányzás gyepől pedig annak a férfinak kezeiye jutottak, aki a legnagyobb, majdnem végzettségének látszó bonyodalma közepette megmutatta nekünk a kibontakozás útját. (Élénk éljenzés.) És nekünk ismét alkalmunk volt hálas tisztelettel, sőt csodálattal nézni a koronára, amely ezuttal is gondviselészerű bölcseséggel és tapintattal (Élénk felkiáltások! Éljen a király!) megtalálta a kellő időben a kellő férfit a megrömlött, sőt elfajult közállapotok orvoslására. (Tetszés.) Nekünk, azt hiszem, teljes okunk van bizalommal nézni a jelenlegi kormány működése elé, annál is inkább, mert az már eddig is eredményeket mutat fel a törvényes állapot és a nyugodt tárgyalások helyreállítását. És azt hiszem, hogy azoknak is, akik a válságnak ezen megoldását a többség érvényesülésének parlamenti elve szempontjából veszélyesnek és agyálosnak látták, azoknak is okuk van megnyugvással fogadni a jelen helyzetet és annak következményeivel őszintén megbékélni. (Igaz! Ugy van!)

Mert először is a jelen helyzet által mi semmiképpen sem látjuk veszélyeztetve feladva, vagy feladva csak egyetlen egyet sem azoknak az elveknek, amelyeknek alapján állott és működött és áll és működik jelenleg a szabadelvű párt; mert továbbá a kormány oly férfit vezetésére lett bízva és oly férfiakból alkottatt meg, akik teljes személyes garanciákat nyújtanak a rájuk ruházott nagy feladatok sikeres megoldására nézve. És amidőn arról emlékeztem meg itt a józsefvárosiak körében, azt hiszem, csak mindnyájuk érzelmeinek adok kifejezést akkor, mikor hangsúlyozom, hogy a kormány iránti bizalmunknak nem legutolsó és nem

legkisebb oka az, hogy abban a kormányban helvet foglal az erreyedetlen polgári munkának egy oly kiváló bajnoka, aki különösen ebben a körben köztisztelőnek és közszeretőnek örvend, mint Hegedűs Sándor. (Zajos éljenzés.) És okunk van megnyugvással és meglepődéssel tekinteni erre a helyzetre azért, mert ezen helyzet által nemcsak hogy régi egyesítésben megőriztetett, illetőleg újra összeforradt, de új értékes elemekkel gyarapodott is az a szabadelvű párt, amelynek önök, t. uraim, tudom, hogy régi és kipróbált hívei és amelytől önök méltán várják és várja az ország, hogy ne csak a multban létrejött szabadelvű intézményeket a maguk teljes épségében fenntartsa, hanem az ország jogi és politikai szervezetét ugyanolyan szabadelvű szellemben és irányban fejlessze tovább.

A jelenlegi kormány megalakítása után nemcsak, hogy a szabadelvű pártól a megelőző események következtében kilépett elbarátaink tértek vissza a pártba, hanem pártunkkal egyesült a nemzetipárt is. (Hosszantartó élénk éljenzés és taps. Felkiáltások: Éljen Horánszky!) amely addig, mint politikai ellenfelünk állott velünk szemben.

Tisztelt uraim! Én azt az egyesülést nem egy pillanatnyi politikai szükségletnek, nem a pillanatnyi helyzet által indokolt valaminek tekintem, hanem egy egészen természetesen szükségszerű dolognak. (Ugy van!) mert a szabadelvű párt és a nemzeti párt közötti elvi különbségek, amelyek az utóbbi időben mindinkább eltűnőnek, a jelen kormány megalakítása következtében teljesen eltűntek. (Ugy van!) és mert elvi különbségek nélkül pártok között a külső ellentétet fenntartani ismét csak egy újabb mérénnyel lenne parlamenti életünk számára. (Igaz! Ugy van!) Mi örömmel és bizalommal üdvözöltük körünkben, mint elvtársainkat volt tisztelt ellenfelünket, (Élénk éljenzés.) Örömmel és bizalommal azt a pártot, amelynek tagjai közt nem egy kitünőségű közéletünknek foglal helyet, köztük annak a volt pártunk elnöke, Horánszky Nándor, (Élénk éljenzés.) aki mai megjelenésével itt leginkább tanulejt adta az összeforradás őszinteségének és a veünk való együttérzésnek (Élénk tetszés és éljenzés.) és mi arra számítunk és azt biztosan reméljük, hogy a haza mindenek felett álló érdekében mindkét részen a multak minden keserűsége őszinten feledve lesz (Ugy van!) és arra számítunk, hogy a szabadelvű párt az által nemcsak számban megszaporodva, hanem erkölcsi és szellemi tökéletben is erőben megyarapodva fog a nagy, fontos és terhes feladataival szembenállani. (Éljenzés.)

Az iránt egy pillanatig sem ringatbatjuk magunkat kételyben, hogy nehézségei és veszélyei ennek a mai helyzetnek is vannak. (Halljuk! Halljuk!) hogy a jövőben lesz szükség nemcsak munkára, de küzdelemre és önmegtartózkodásra is.

Az ellenfelek parlamenti kibékülését még nem követtem mindenütt az országban is a békés összeállítás. És egy ilyen nagy párt, amelyen a szabadelvű párt a dolog természeténél fogva a maga felüllete alatt lappangó sokkal több ellentétet tartalmaz, mint egy kis párt, amely ellentétet időről-időre talán veszélyeztetik a párt összetartozását; de én azt hiszem, hogy mindnyájunk egyaránt megegyezünk abban, hogy nem hiába merítettünk jó tanulságokat a multból, mert ezek bennünket valóban sok ballépéstől fognak megóvni. Mindenekelőtt és mindenekfelett pedig szükségünk tartom jelenleg azt, hogy mindnyájunk egész odaadással és buzgalommal kövessük és támogatassuk azt a férfit, aki a legválságosabb viszonyok közt és a nemzet egyetértő bizalmától kísérve állott az ügyek élére és aki legnagyobb önzetlenséggel és eltelve a legnemesebb intencióktól vállalkozott a ráruházott nagy missziókat a teljesítésére. (Élénk éljenzés.) Tamogassuk az új kormányunkot és az új kormányt nemcsak mi képviselők ott az országában, de támogatassuk bizalommal künn az ország választói. (Élénk éljenzés.) Önökkel t. barátaim egyetértő, törhetetlen buzgalommal fogok a jövőre is, amennyire csekély erőntől kitelik, közös céljaink felé, közös elveink alapján, kötelességem utján tovább haladni. (Tetszés és éljenzés.) Nem hajbászva semmi személyes célok, nem táplálva semmi más személyes aspirációit, mint azt az egyet, hogy lelkiismeretem és választóim frondja előtt mindenkor nyugodtan elmondhassam azt, hogy kötelességemet megtettem. (Élénk tetszés, éljenzés és taps.) Ez az egyedüli jutalom, amelytől sem a polit. élet cséylei, sem a rágalm nyelvei meg nem foszthatnak. (Éljenzés és taps.) Poharamat emelem józsefvárosi igen tisztelt elvtársaim egész ségére. (Élénk tetszés, éljenzés és taps.)

(Horánszky Nándor)

Azután feszült érdeklődés mellett Horánszky Nándor emelkedett föl szólásra s a következő beszédet mondotta:

Tisztelt uraim! A szeretet és tisztelet adójának önkéntes lerovásáról szólt t. polgártársam és barátom Csepreghy, midőn megemlékezett azokról, a kik itt a mai napon t. barátomnak Berzevicy Albertnek tiszteletére megjelentek.

Azok a politikai nézeteltérések, a melyek hosszú időkön keresztül köztöm és t. barátom közt fenforogtak, soha és semmi időben egy percre sem csökkentették azt a tiszteletet és baráti rokonszenvet, melyet irányban mint nemes ellenfelem irányában mindenha éreztem. (Éljenzés.) Az ő egyénisége, az ő kiváló tulajdonságai, az ő önzetlen munkássága az ellenfél előtt is tiszteletet parancsolt, mert abban én — most is, mint mindig, őszinten szólván — nem látom az önzésnek azokat az ingredienciáit, a melyeket a közéletből származva szeretek látni minden időben, minden viszonyok között. (Tetszés.) S éppen azért, mert iránta akkor is, midőn engemet föle politikai, nézeteltérések választottak el, rokonszenvesen éreztem, a legzívosebben csatlakozom azon melez érzel-

mekhez, a melyek vele szemben itt kifejezésre jutottak és szerencsémnek tartom őt első sorban ebből az incidensből kifolyólag is itten üdvözölni. (Halljuk!)

Az újabb idők fejleményei, tisztelt uraim, egy szituációt teremtek s ezen szituációkban egy erő rejlik, amely erő csak fokozhatja az iránta való tiszteletet, az iránta való baráti érzelmeimet, mert ezen fejleményekben immár közös munkára vagyunk utalva, amely közös munkával szemben mindnyájunknak, neki is, nekem is és másoknak is kötelességeinket híven, önzetlenül és odaadólag kell teljesíteni a közügyek iránt. (Tetszés.) Ezen teljesítés pedig csak akkor lehet és lesz értelem, ha az összetartózásságnak az érzete él bennünk ezen szituációval szemben és mindnyájunk igyekeznék és törekedni szándékozunk, mert ez kötelességnek is tartjuk, arra, hogy ezen szituáció teljes sikerre jussunk. (Helyeslés.)

Az én tisztelt barátom a mai napon, úgy látom, részben választóimnak beszámolóit is kívánt. Ebben is egy nagy és nemes kötelességet teljesített, mert az bizonyos, hogy csak azon képviselő mondható igazán egy magasabb nivón álló közpályá embernek, aki állandó kontaktusban van választóival s választóinak nézeteit minden alkalommal kikérve és megalapítva igyekezik a maga felfogásával egyvetetni. En, tisztelt uraim, ennek a beszámolóinak tartalmába és részleteibe bocsátkozni ez alkalommal nem is akarok, hivatva sem vagyok, most tulajdonképpen csak érzelmei kívánok kifejezni. (Halljuk!) de mert szóba jött a politika, az gondolom, hogy az ő nézeteivel is találkozom, ha kijelentem azt, hogy nincs önzetesebb politikus, ki a multban követelt politikának szolidaritását megtagadni kívánna, ezen szolidaritástól menekedni törekedne. Így van ő is, így vagyok én is. S éppen azért, mert így vagyok mind a ketten, az gondolom, hogy ma már a história fejlődésének kell visszaadnunk azt, ami történt. (Élénk helyeslés.) Előnkkel a jövőnek, mert csak a jövőben róhatók az azok a kötelességek, amelyek ezen fejleményeknek — hogy a gyűjtemek ki magamat — feladataivá váltak. (Élénk tetszés.)

Erős parlamenti harag folyt a multban. Hogy kit miféle intenciók vezettek, ezen intenciókkal számoljon be saját lelkiismeretének első sorban, számoljon be a históriának. (Helyeslés.) Azt tartom, hogy a mai kor nem kompetens arra, hogy ezen küzdelem motivumai felett részrehajlatlan ítéletet mondhatson; ne is kérjük ki; engedjük át a históriának; suttog engemet, vagy suttog mást, ez a suttogás éri azokat, akikre az nehezíti fog. Feladatunk egészen más: élni a jövőnek. Az én t. barátom szólt a jövő felada airól is. Ebben sem kívánok részletesen bele menni, de teljesen egyetérték vele abban, hogy a jövő feladatainak a megoldásában odaadó hűséggel, erős kötelességérzettel és azzal, ami neki is mindig sajtósága volt: teljes önzetlenséggel kell eljárni. (Ugy van!) Az országának szituációja olyan, hogy nagy, nehéz és számos feladatok megoldására van szükség és arra vár az ország; mert bármely téren tekintünk is szét, nagy kérdéseket látunk magunk előtt s ezen kérdések megoldása csak úgy lehetséges, ha azon elemek, amelyek ma már abszolúte semmi, de, nyíltan kimondom, talán a multban sem választottak el lényegesebb motivumok, (Ugy van!) egyetértünk arra, hogy ezen nagy kérdésekkel megküzdjenek. E pénzügyi, gazdasági és társadalmi reformok, ezeféle bajai az országának, mind nagy és nehéz kérdések, amelyekben egyet kell értenők azoknak, akik ezen kérdések súlyát és jelentőségét felismerik és azok megoldására törekednek. A viszonyok ereje úgy akarta, hogy eltekintve a multtól, ma már az én t. barátommal egyesülhetek arra, hogy ezen jövő feladataiban vele együtt közös munkát végezzek. (Élénk éljenzés.)

Ez az én nézetem és felfogásom a kötelességről ma: a multakat átengedni a történelemnek, foglalkozni a jövővel. S mert a jövő tekintetében — miként ő is mondta — elérés ma már nincsen, mert Magyarország ez idő szerinti kormányelnöke kijelölte azon feladatokat, amelyekkel meg kell oldanunk s azokat a módokat, amelyekben azokat meg kell oldanunk s mert abban egyetértünk, az gondolom, hogy az egyetértésnek és az együvértartozásnak ez az érzete is csak fokozza azt a tiszteletet, amelylyel irányban viselkedem. (Lelkes éljenzés.) Így állván a dolog, midőn ezeket kifejezni akartam, különös örömet kell még hangsúlyoznom a felett, hogy ma, midőn a Józsefvárosnak tekintélyes polgárai itt összejöttek, részben politikával is foglalkozva, azzal a lelkesedéssel üdvözölték legitim képviselőjüket, amely t. polgártársaimnak és barátaimnak lelkeben irányban mindenkor élt. (Ugy van!) Miféle jelentőséget találok és látok én ebben? Látom azt, hogy az ő jelenlegi politikai felfogásában, amelyekben hangsúlyozza a fejleményekkel való teljes egyetértését, ma már az ő mult választói, a szabadelvű párti polgárok is teljesen találkoztak. (Ugy van!) Megpecsételik azon szituációt, amelyben ő ma van és én is vagyok; megpecsételik a jelenlegi politikai szituációt, amelyet ez idő szerint Magyarország miniszterelnökének programja képvisel. És amidőn t. barátaink ezt teszik, akkor egy nagy és nemes munkát teljesítenek, sőt valóságban kötelességet rónak le s példát adnak az országának arra, hogy ma már, a jövőnek élve, az összeolvadás processzusába nyugodjanak bele (Élénk tetszés és éljenzés.) és ebben az értelemben, ebben az irányban működjenek közre őszinten, becsületesen, úgy, amiként az minden magyar embernek a kötelessége. (Élénk helyeslés és éljenzés.)

Éppen azért, midőn üdvözölöm az én t. polgártársaimat, akik, mint a főváros egyik nagy kerületének polgárai, érzik annak szükségét, hogy példát adjanak az országának, e nemes manifestációt én is felhasználom arra, hogy poharamat emeljem én is a férfitra, aki az önök politikai nézetét és ma már az

enyémét is legitime képviseli: Berzeviczy Albertre. (Hosszas élénk éljenzés és taps.)

Azután a választók nevében Rémi Róbert pártelnök mondott köszönetet a kerület képviselőjének a választókat minden tekintetben teljesen megnyugtató és kielégítő beszámolójáért. Üdvözölte a józsefvárosi körben Horánszky Nándort, kit mint ellenfelet is mindig csak tisztelték és becsülték.

Schneider Sándor élénk éljenzés között Rémi Róbert pártelnököt köszönti fel. Ferlicska Kálmán országgyűlési képviselő Csepreghy János üdvözlését viszonzva, a józsefvárosi polgárokra emeli poharát. Mandel Ignác felkötője után Bessenyei Ferenc országgyűlési képviselő humorral fűszerezett tőzben állandó derűtségben tartotta hálás hallgatóságát.

Végül Mátyus Arisztid magvas felkötőjében méltatta Berzeviczy Albertnek a közmívelődés, a testi és szellemi nevelés és a hazai művészet fejlesztése körül szerzett érdemeit. (Lelkes éljenzés.)

A költségvetési törvényjavaslat.

A képviselőház pénzügyi bizottsága Falk Miksa elnökle alatt ma ülést tartott, amelyen tárgyalás alá vette az 1899. évi költségvetési törvényjavaslatot.

Neményi előadó a törvényjavaslat gondos megvizsgálása után konstatálta, hogy a törvényjavaslat minden tekintetben megfelel a Ház megállapodásainak és az állami számviteli törvény rendelkezéseinek, ennek alapján a javaslatot, mely első sorban politikai szempontból ítélandó meg, elfogadásra ajánlja.

Komjáthy Béla szintén abban a nézetben van, hogy a javaslat kizárólag a politikai bizalom, vagy bizalmatlanság szempontjából bírálható meg. Akik nem állanak a 67-diki alapon, azok nem adhatják meg a kormánynak, bárkiből álljon is, a felhatalmazást az állam jövedelmeinek a kezelésére. De még a 67-es alap keretén belül is számos oly jelenség merül fel, amelyek indokolják a kormány iránt való bizalmatlanságot. Bármit teszünk is az ország konszolidálására, rajtunk kívül álló tényező mindig dugába dönti törekvésünket. Ily tényező a külügyi politika vezetése is, amelyben Magyarország érdekeire nézve hátrányos törekvések érvényesülnek. Felhozta szülő nevezetesen a kínai kérdést s kérdi a kormánytól, miben áll ez a dolog s mily állást foglal el ebben a kormány. Titkzik az ellen, hogy a magyar miniszterelnökkel való előleges megbeszélés és az ő hozzájárulása nélkül ebben az ügyben bármiféle elhatározás lépés tétessék. Bizalmatlanságának további oka az, hogy amint különböző aggályos jelenségek mutatják, a kormány a magyar faj megerősítésére és szupremáciájának biztosítására, úgy látszik, nem rendelkezik elég erővel és akarattal.

Matekóvits utal arra, hogy nem volt eddig szokásban a politikai bizalmat, vagy bizalmatlanságot a bizottság kebleiben tárgyalni, még kevésbé pedig az, hogy a költségvetési törvényjavaslat megállapításának keretében nagy politikai kérdések bevonassanak. Szólt az eddigi gyakorlathoz tartja magát s minden bővebb indoklás nélkül hozzájárul a törvényjavaslatához.

Justh Gyula egyszerűen kijelenti, hogy nem fogadja el a törvényjavaslatot, mert soha nem szavazott meg s nem is fog soha megszavazni ily felhatalmazást semmiféle kormánynak, mely a 67-iki alkotás fenntartását tűzi ki feladatául.

Lukács László pénzügyminiszter természetesen tartja, hogy a bizottság azon tagjai, akik nem állanak a 67-iki törvények alapján, nem szavazzák meg azt a törvényjavaslatot s kifejezést adnak bizalmatlanságuknak. A kormány beérhetne ennek egyszerű tudomásul vevésével, hogy szóló mégis tesz még néhány megjegyzést, oka az, hogy Komjáthy még további motívumokkal is indokolta a bizalmatlanságát. Azokra, amiket a külügyek vezetéséről mondott, megjegyzi, miként egyáltalán nincs tudomása arról, hogy a magyar kormány tudomása és hozzájárulása nélkül bevezetett tények elé állított volna az ország, amelyek ellentétben állottak az érdekeivel. S azt sem tapasztalta soha, hogy a külügyi kormány bármikor is gátolni akarta volna a magyar kormányt törvényszerű jogainak gyakorlásában. Ami nevezetesen a kínai kérdést illeti, nem tudja szóló, hogy a hírlapi közléseken kívül merített-e Komjáthy és honnan támpontokat. A miniszterelnök nem sokára válaszolni fog az e kérdésben hozzá- intézett interpellációra s a szónok nem tartja megengedhetőnek, hogy e kérdésben előzetesen nyilatkozzék. Csak annyit jegyez meg, hogy teljes meggyőződése szerint semmiféle külügyi kérdésben a törvényes faktorok tudomása és hozzájárulása nélkül döntő intézkedés nem fog történni. A Komjáthy által felvetett másik kérdésre vonatkozólag kijelenti, hogy a jelen kormány álláspontja és felhatalmát a nemzetiségi kérdésben nem tér el az előző kormánytól: s ha Komjáthy úgy találja, hogy az előző kormány ebben a tekintetben megtette a kötelességet, úgy megnyugvással tekinthet a jelen kormány működése elé is.

Komjáthy tudomásul veszi a miniszternek ezt a kijelentést, de azért megmarad a bizalmatlanság mellett, mert ő sohasem volt az előző kormány nemzetiségi politikájának híve és támogatója. Az előbbi kormány, ha tett is valamit saját hatalmi érdekei

szempontjából egyes esetekben az állami szuverenitás megővéására, nemzetiségi politikája nem volt öntudatos, csak öletszerű s nem volt erélyes, például a szászokkal szemben, akiknek szavazataira, úgy látszik, szüksége volt.

A bizottság ezek után változatlanul elfogadta a költségvetési törvényjavaslatot.

Ezzel az ülés véget ért.

BELFÖLD.

Deputáció a kereskedelmi miniszternél. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter vasárnap délelőtt tizenegy órakor fogadta a fiúmei kereskedelmi tőzsde küldöttségét, amely Maderspach Sándor elnök és Hartmann József alelnök vezetése mellett járult a miniszter elé. A küldöttség azzal a kéressel fordult a miniszterhez, hogy a fiúmei kereskedelmi tőzsde szubvencióját ideiglenesen emelje föl. A miniszter kiltásba helyezte, hogy a küldöttség kérelmét lehetőleg teljesíteni fogja.

A házszabályok revíziója. A függetlenségi és 48-as párt ma délelőtt tíz órakor érkezőket tartott Kossuth Ferenc elnökle alatt, hogy a házszabályok módosítására kiküldendő 21-es bizottságba beválasztandó tagjait jelölje. A párt elhatározta, hogy csak arra az esetre jelöl tagokat, ha a kormány az eddig biztosított három hely helyét ötöt enged át a függetlenségi pártnak a bizottságába, s ebben az esetben Kossuth Ferenc, Györy Elek, Thaly Kálmán, Tóth János és Hentaller Lajos párttagokat kandidálja. — A Bartha Miklós elnökle alatt álló párt részéről Polonyi Géza fog a bizottságban résztvenni.

KÜLFÖLD.

Jelentés az Ördögzigetről.

Budapest, április 16.

Az ördögzigeti kormányzó már közölt jelentését újabb táviratok igen érdekesen egészítik ki, még világosabban mutatva, hogy a kormányzó ellenséges indulattal viseltetik a szerencsétlen kapitány iránt. Amikor Dreyfus kérte Denielt, az Úd szigeteinek kormányzóját, hogy támogassa tanácsával védekező iratának megszervezésében és eszközölje ki a cayennei kormányzónál, hogy egykori védőjének, Demange ügyvédnek telegrafálhasson, Deniel így válaszolt:

— E tekintetben mást nem ígérhetek önnek, mint azt, hogy mindent el fogok mondani a cayennei kormányzónak.

Dreyfus: Értem önt, uram, nagyon jól. Beszélgetésünknek semmi jelentősége nincs és önt semmire sem kötelezi.

Deniel aztán elbeszéli: Dreyfus látható megelégedettséget árukt el, amint megtudta, hogy porét revidélták. Mosoly játszódott ajkai körül, ha valaki meglátogatta. Kijelentette nekem, hogy nincs semmi mondanivalója a semmitőszéknek és nincs semmi hozzátenni valója ahhoz, amit a hadbírótság előtt vallott.

November 16-án Dreyfus a következő levelet intézte a kormányzóhoz:

Arról értesítettek, hogy a revízió iránti kélemnek helyet engedtek és felszólítottak, hogy adjam elő méltóságom okait Elkeltintve a Dreyfusné asszony által benyújtott kérelemben talán előhozott okoktól, amelyeket nem ismerek, egész védelmem, amely terjedelmes iratesom, Demange ügyvéd kezei közt van. Emlékezetből csak igen határozatlan kivonatot készíthetnék belőle. Kérem tehát, engedjék meg, hogy érintkezésbe léphessek Demange ügyvéddel, először azért, hogy megtudjam, vajjon az említett iratesom elégséges-e, vagy pedig kell-e még személyesen is emlékiratot a semmitőszék elé terjesztenem, amely emlékirat csak határozatlan összefoglalása lehetne az igen részletes védekezési anyagnak, amelyet vizsgálati fogságom alatt Demange ügyvédnek adtam át; másodsor azért, hogy Demange ügyvéd elkérhesse tőlem az összes általa használható közleményeket.

Dreyfus A.

November 22-ikén a kormányzó arról értesítette Dreyfust, hogy kérelméről távirati uton értesítette a kormányt.

Dreyfus, mint Deniel a jelentésben mondja, a következő „ravasz” levéllel válaszolt:

— Kormányzó ur! Végtelenül köszönöm önnek azt az értesítést, amelyből úgy látom, hogy november 16-iki levele négy évbe nem szűkség. Kérem, fogadjon nagyrabecsülesem kifejezését.

Dreyfus A.

Aztán következett a november 25-ikéről

kelt levél, amelyben Dreyfus említést tesz Casimir Perier ígretéről.

Jelentése bevezetésében Deniel kormányzó azt akarja elhitélni a világgal, hogy Dreyfus nem igen törődik a családjával. Mert amikor Deniel az öngyilkosság gondolatával telpéldő ember rá akarta beszélni, hogy írjon a feleségének, Dreyfus nem fogadta meg tanácsát.

Feleségének 1898. augusztus 28-ikán kelt levelében ez áll:

— Pierrot minden hónapban ír nekem. Megkapod-e leveleit? A szegény kicsike úgy szeretne választ papájától.

Ez a szemrehányás, mondja elég perfidül Deniel, megerősíti állításomat.

Deniel aztán gyűlöletes kommentárral citálja Dreyfusnak még két levelét, amelyet hozzá intézett. Előben a két levélben annak az ígretnek a teljesítését várja Dreyfus, hogy egy hónap lefolyása alatt választ kap Boisdeffre vezérkari főnökhöz október elsején intézett levelére, amelyben porének revíziójáért esedezik. Ezek a levelek azt mutatják, hogy Dreyfus éppen Boisdeffretől remélte a revíziót.

Páris, április 16.

Barthou képviselő, volt miniszter, Oléronban választói előtt tartott beszédében kijelentette, hogy a Dreyfus-pör revíziója elkerülhetetlen és három oknál fogva igazolt. Ezek az okok: A vizsgálatnál elkövetett szabálytalanságok, a pör törvénytelen vitele s Henrynak és Du Paty de Clamnak bebonyozott büntetődel cselekményei. A revíziót, ugymond Barthou, nem szabad sem revanchenek, sem fenyegetések tekinteni a nemzeti hadsereg ellen, amelybe az ország legteljesebb reményességét veti.

Páris, április 16.

A Figaro ma közli Guénie, Toms és Desvervigne rendőrügynökök, valamint Picquart vallomásait. Picquart azt vallotta, hogy nem emlékszik rá, vajjon a titkos dossiér Du Paty de Clam vagy más valaki hozta-e. Picquart a dossiérben levő iratok minőségéről szólva, kétségét fejezi ki, hogy azokat kapcsolatba lehetne hozni Dreyfus-szel.

HIREK.

Budapest, április 16.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Április 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejárt, méltóztatásuk a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— A dán trónörökös pár Sopronban. A dán trónörökös és neje ma Sopronba érkeztek leányukhoz, a schauburg-lippei hercegnéhez, látogatóba. A trónörökös párt leányuk és férje fogadta; megjelentek továbbá Gebhardt polgármester, Nessel főkapitány díszmagyarban és Ellinger főfelügyelő. Délben családi ebéd volt. A trónörökös este nejevel Bécsbe ment. A schauburg-lippei herceg és felesége holnap kétnapi tartózkodásra szintén Bécsbe utaznak.

— A pápa a Szent-Péter-templomban. Súlyos betegsége óta ma először jelent meg a pápa a Szent-Péter-templomban. A szent atya részt vett az ünnepi misén, amelyet koronázásának évfordulója alkalmából ott tartottak. Már reggeli nyolc óra óta nagy sokaság, köztük sok idegen özönlött a bazilikába. A Szent-Péter-téren a rend főntartásáról olasz csapatok gondoskodtak. Az ünnepi szertartás délelőtt 10 óra 35 perckor kezdődött a prelátusok, püspökök és bibornokok bevonulással, kik gyalog mentek a pápa elé, akik a belső lépcsőn gyaloghíntőn hozták le a szentségek kápolnájába, honnan püspöki ornátusban, a tiárával a fején, a szedián menyezet alatt ilve vittek a templom nagy hajójába, ahol áldást osztott. A jelen voltak a pápát meleg óvációkban részesítették, amelyek elvegyültek az egyházi kar által énekel „Tues Petrus” hangjaiba. Az óvációk folyton tartottak, míg a pápa a trónhoz ért, amely a bazilika hátsó részében, a bibornokok ülései közt volt fölállítva. Ő szentsége helyet foglalt a trónon, mire Mazzella biboros ünnepi misét celebrált. A mise után a pápa nagy áldást osztott, mire megújuló lelkesült óvációk között déli 12 óra 35 perckor a szentségek kápolnáján keresztül viszatért lakosztályába. Az ünnepe jelen volt a diplomáciai kar, a patriciusok és számos előkelőség. Rendzavarás sehol sem történt. A pápa épp oly jószímben van, mint betegsége előtt volt. Az óvációk, amelyekben részesült, láthatólag megörvendezteték a szent atyát.

— Vöröskereszt. Lajos Gyűző főherceg, a Magyar Vöröskereszt Egyesület vednök-helyettese, gróf Csekonics Endre v. b. t. t. elnök előterjesztése következtében Blum Antal nyugalmazott századost az egyesület megbízottjává nevezte ki és szolgálatföltele haború esetére a hadszínter helyen működő fömegbízott mellé osztotta be. A lefensőbb elhatározást a hiva-

alos lap legközelebbi száma közli. A Magyar Vöröskereszt Egyesület ezzel együtt 3 főmegbízott, 5 főmegbízott helyettes és 83 megbízott állított rendelkezik.

— **Montenegrói trónörökös eljegyzése.** *Cettin-jéből* telegrafálják, hogy tegnap hivatalosan közzétették *Danilo* trónörökös eljegyzését *Jutta Alexandra* mecklenburg-streltzi hercegnővel. A trónörökös eljegyzése alkalmából ma délelőtt az ottani székesegyházban ünnepi hálaadó istentisztelet volt, amelyen a fejedelmi család, a miniszterek, az állami hatóságok és a diplomáciai kar vettek részt. Azután katonai díszszemle volt. Cettin-jében és az egész fejedelemségben nagy a lelkesedés.

— **Felolvasás az Erzsébet nőiskolában.** A *Mária Dorottya*-egyesület tegnapi ülésén *Tordai-Graill* Erzsébet érdekes felolvasást tartott az előkelőségről, amely szerinte a humanizmusban rejlik. A felolvasáson nagyszámú s előkelő közönség volt jelen.

— **Orosz templom Bécsben.** Ma délelőtt szentelték föl ünnepélyesen az orosz nagykövetség újonnan épült templomát. Jelen voltak: Gróf *Kapnist* orosz nagykövét és neje, a nagykövetség személyzete, gróf *Kielmannsegg* helytartó, Románia, Szerbia, Hollandia és Görögország diplomáciai képviselői, a bolgár ügyvivőség titkára, *Strobach* alpolgármester, a görög-keleti egyházak tagjai s több orosz előkelőség és pap. A felszentelést a *varsói érsek* végezte, aki orosz nyelven beszédet tartott, amelyben köszönetet mond mindazoknak, akik adakozásukkal és munkájukkal lehetővé tették a templom felépülését. Ezután az érsek misét celebrált s ezzel az ünnepély véget ért.

— **Zalázolás.** *Németh József*, a IX. kerületi felső kereskedelmi iskola tanára tegnap elhunyt és nagy részvét mellett ma temették Orszé-uti lakásáról. A megboldogult huszonhat évig állott a főváros szolgálatában és ezrekre rug a volt és jelenlegi tanítványainak a száma. A tanári kar és az ifjuság *Filinger* Károly igazgató vezetésével jelent meg a temetésen. A gyászszertartás alatt a kereskedelmi akadémia ifjusági dalköre *Hackl* Lajos tanár vezetésével énekelte karnagynak ez alkalomra írt megható gyászdalát.

— **Veszedelem Fiumében.** *Fiuméből* telegrafálják: Az őszi nagy áradás a *Recina* medrét körülbelül másfél méternyi magas törmelékkel terhelte meg s a most két nap óta tartó erős esőzés ugyancsak immenens veszélyvel fenyegette a várost, amennyiben 30 centiméter hója volt esnap, hogy a *Recina* okozta nagy őszi katasztrófa meg nem ismétlődött. Gróf *Szapáry* László kormányzó, aki tegnap éjjel személyesen jelent meg a veszélyes pontokon, a katonaságot és a pénzügyorséget készenlétben tartva, megtilt minden örvénykezést, mert a legrosszabbtól lehet tartani. Reggel felé az eső szerencsére alábbhagyott s így immenens veszedelem nincs, de egy újabb esőzés a katasztrófát könnyen előidézheti.

— **A pesti izraelita hitközség képviselőtestülete** ma *Kohner* Zsigmond hitközségi elnök elnöklete alatt tartotta közgyűlését a sip-utcai kőszégházban, ahol ez alkalommal nagy számban jelentek meg a választmány tagjai.

Kohner Zsigmond elnök megnyitó beszédében kegyelestes szavakkal emlékezett meg a magyar és különösen a budapesti zsidók két elhunyt jótévedőjéről, báró *Hirsch Mórnélól* és *Wahrman Sándornélól*. A közgyűlés gyászát és fájdalomát jegyzőkönyvben örökítik meg. Azután felolvasták az előjáróság jelentését a hitközség múlt évi működéséről, amelynek különösen kulturális oldalai érdemelnek elismerést. A hitközség az 1899. évre 500.996 forint kiadást irányoz elő, még pedig templomi célokra 60.000 forintot, tanügyi célokra 96.000 forintot, kórházi célokra 112.000 forintot, szegény-gyámolításra 50.000 forintot, egyéb jótékony célokra 20.000 forintot. A bevételek közt 168.000 forinttal szerepelnek az egyenes kultusz-járu-lékok. A hitközség kezelésében álló alapítványok évi kamatai 45.000 forintot rugnak.

A jelentéshez dr. *Schächter* Miksa szólott hozzá, azt kívánva, hogy az előjáróság találja meg a módját, miképpen lehetne a hitközség tevékenységébe bevonni az egész képviselőtestületet. Mert csak így érvényesülhet a képviselőtestületben foglalt nagy intelligencia-mennyiség a zsidóság javára. Ilyen értelemben indítványt is tesz.

Tenczer Pál pártoló értelmű felszólalása után *Kohner* Zsigmond elnök fejt ki, hogy az indítvány csak az alapszabályok megváltoztatásával valószínűsíthető. Az előjáróság foglalkozni fog e kérdéssel és konkrét javaslatot tesz a közgyűlésnek. Addig az indítvány mellőzését kéri.

Dr. *Schächter* Miksa visszavonja indítványát és csatlakozik az elnök javaslatához. Erre a jelentést teljes terjedelmében elfogadták.

A szamvizsgáló bizottság jelentésének elfogadása után megadja a közgyűlés az előjáróságnak a felmentvényt.

Az elnök előterjeszti az előjáróság javaslatát az Erzsébet-alapítvány tárgyában. A választmány 1899. szeptember 18-iki üléséből kelt javaslata szerint az üdvözült királyné emlékének megörökítésére a hitközség *Erzsébet-királyné alapítvány* emélen örök időkre 40.000 koronából alapítványt alkot azzal a rendelkezéssel, hogy az alapítvány évi kamatai az üdvözült királyné halála évfordulóján a szegények közt kiosztassanak. A javaslatot a közgyűlés elfo-

gadja és az alapítvány kezelésével a jótékonyági ügyosztályt bízta meg.

A múlt évi számadások és az 1899. évi költségvetés elfogadása után az előjáróság javaslatát fogadták el, amely szerint a városligetben új árva-ház építésére telket vásárol a hitközség. A telekvételei szerződés megkötésére a közgyűlés felhatalmazza az előjáróságot.

Végül *Fürst* Jakabbal kiegészítették a választmányt.

— **Szervusz!** A nagyváradai ismeretes *szervusz-affér* szereplője: *Reisinger* Oszkár hadnagy, aki már jelentkezett a nagyváradai téraparancsnoksnál. Jelen-tésében előadta, hogy 12-ikén a Lovas utca 645-ik számú ház előtt haladt el. Egy ablakon keresztül muzsikázót hallatszott ki az utcára, roppant szereti a cigányzenét, hát megállt. Egy barna fiú az ablakhoz lépett erre s hetykén odaszólt neki:

— Szervusz!

— Bár nyugodt, flegmatikus ember, egész kihozta sodrából ez az arcátlanság. Bement az udvarra és megkérdezte:

— Miért, milyen jogon mondtad nekem: szervusz?

— Csak azért, felelt vissza.

— Vigyázz — mondta a fiúnak — ha arcátlan vagy, könnyen kaphatsz egy pofont.

— Kaphatsz te is.

Ekkor nem bírt már magával, kardot rántott, s a fiatal ember fejére vágott és pedig kétszer. Azután felvette a földre esett koponyáját s indult bába. A kapuban találkozott des *Echerlles* és *Dán* hadnagyokkal, akik figyelmeztették hogy a keze s arca csupa vér volt. Bementek a szomszédházba erre, s ott megmosakodott. A jelentést kis idővel később a tisztikaszinóban megírta, de aznap nem nyújthatta már be.

Reisinger Oszkár hadnagy 1894 szeptemberében került Nagyváradra, mint kadet-tiszt-helyettes. Az év júniusában végezte el a hadapródiskola negyedik évfolyamát és ő lett az ezred vivőmestere, egyetlen párbaja sem volt még. *Huszonöt* érdmet s tizenöt *disz-olkeletet* kapott különféle vívőversenyeken. Bajtársai csendes, otthonülő embernek ismerték és szerették. A hadnagy katonafamiliaiból való, édesatyja vezérkari százados volt Innsbruckban.

Gassi György posta- és táviráda főtiszt, a megvagdalt fiú nagybátyja és gondnoka szintén postára tette már följelentését és pedig két példányban, az egyiket a nagyváradai királyi ügyészségnek, — a másikat a Platzkommandónak.

— **Öngyilkosság.** *Spettlik* Sándor ötvenhat éves hivatalosolga ma délután Uj-utca 30-ik szám alatt levő lakásán borotválva eljutszta a nyakát és meghalt. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— **Százhuszezer forint passziva.** Egy *Majut* Vilmos nevű kalapgyáros tünt el néhány nappal ezelőtt Bécsből nagyszámú bitelezői megkárosításával. Kalapüzletét néhány nappal ezelőtt volt üzletvezetőjének adta el. Már hónapokkal ezelőtt jutott nagy pénzzavarokba s valami százhuszezer forint értékű váltója maradt kifizetetlen. Állítólag Berlinben tartózkodik most és kevéssel eltűnése előtt butorait eladta s feleségét a gyermekekkel elküldte Boroszlóba a rokonaihoz.

— **Rabló az országúton.** *Neuhold* János németkereszturi kocsmáros és birtokos tegnapelőtt délelőtt tíz órakor az erdő szélén elhúzódtó országúton kocsizott *Füle* felé. Utközben egy fiatal ember megállította s megkérte, hogy vigye el kocsiján Zsiráig. *Neuhold* a fiatal embert a hátsó kocsikaszra ültette. Alig haladtak pár lépést, borzasztó ütésekre érték hátulról *Neuhold* fejét s a szerencsétlen ember eszméletlenül hanyatlott hátra az ülésen. A fiatal ember, mikor már össze-visszaverte *Neuhold* fejét, áldozatának 255 forintot tartalmazó pénztárcáját magához vette s ellillant. Ezalatt a lovak tovább haladtak a kocsival és csak *Füle*ken vették észre *Neuhold* borzasztó állapotát. A szerencsétlen embert ápolás alá vették s a rabló kézrekerítésére három esendőrjara-tot küldtek ki. Egy disznópásztor, aki távolról tanuja volt az esetnek, a támadót 25—26 éves, kis fekete bajszú fiatal embernek mondja. A rablón fekete kabát, piros nadrág volt és Alsó-Peterfa felé menekült el. Azt hiszik, sikerülni fog elfogni, mert *Neuhold* a támadás alkalmával az orrát megsebezte.

— **Betörő kat naszókevény.** A minap történt, hogy a Király-utca 78. szám alatt levő ékszerüzletbe ismeretlen tettes behatolt, s onnan öt ezüst órárt, meg egy fülbevalót ellopott. A rendőri nyomozás a betörőt egy katonaszókevény személyében fogta el. Az illetőt *Hegedűs* Pálnak hívják, aki ezelőtt két héttel került a fővárosba szabadságra Csik-Szeredáról, ahol a 24-ik gyalogezrednél szolgált. Szabadsága letelt, de *Hegedűs* nem ment vissza, hanem tovább járta az éjjeli mulatóhelyeket. Így tért be a múlt éjeli is a *Dohány-és Kazinczy-utca* sarkán levő kávéháza, a hol leült, s egymás után hozatta a söröket, meg a pálinkát. A fizetésnél elővett egy ezüst órárt, azután a másodikat, harmadikat s így tovább úgy, hogy a

pincérnek gyanús a dolog. Gyanúját közölte egy detektívtel, a ki kinyomozta a katonaszókevényt. Az órák a betörésből valók, de *Hegedűs* tagadja a bűntettet, s meséket regél arra vonatkozólag, hogy mint kerültek az órák hozzá. A rendőrség átadta a katonai hatóságnak.

A balneológiai kongresszus.

Budapest, április 16.

Ujra összeült a Balneológiai Kongresszus, hogy a magyar fürdők felvirágoztatásának eszközeit megbeszélje. A mai napot több százaszerű felolvasás töltötte ki, amelyeknek célja szintén a kongresszus hazafias törekvéseinek népszerűsítése volt. Megelőzőleg az *Országos Balneológiai Egyesület* tartotta közgyűlését.

(Balneológiai Egyesület.)

Az Országos Balneológiai Egyesület gyűlésén a Kir. Orvosegyesület helyiségében, *Tauffer* Vilmos egyetemi tanár elnökölt. *Tauffer* néhány szóval üdvözölve az egyesületet, *Lőve* Sámuel főtitkár felolvasva évi jelentését az egyesület működéséről.

A jelentés részletesen tárgyalja a múlt évi kongresszus előadásait és határozatait és azt a mozgalmat, amely a fürdőtörvény megalkotását célozza. Bejelentette a főtitkár, hogy a természetvizsgálók vendörgyűlésének központi választmánya meghívta az Egyesület a szabadkai gyűlésére augusztus hóra. Az egyesületet igazgató-tanácsa a múlt évben is számos fürdő-ügyi kérdéssel foglalkozott, nevezetesen a fürdők megadóztatásnak visszasszágával, a párisi kiállítás előkészítésével, a megalkotandó fürdőtörvény-nyel, az ásványvizek kivételének népszerűsítésével, az agricoli tarifákkal, a maros-újvári kincstári sófürdő jelentésével, stb. Az egyesületi tagok száma 365.

A jelentés tudomásul vétele után dr. *Smialovszky* Valér országgyűlési képviselő tette meg jelentését a fürdőtörvény-javaslatról és hitelszövetkezeti kérdésről. Ismertetve az egyesület ily irányú fáradozásait, arra a következtetésre jut, hogy a magyar források és fürdők törlesztéses hitelének megoldása csak kamatbiztosítás mellett lehetséges. E kamatbiztosítást pedig csak az állam adhatja. Formája ennek az lehetne, hogy a költségvetésben egy 50 évre szóló két-háromszázezer forintnyi tétel vétetnék fel, mely alapon — beleszámitva az esetleges 50%-nyi igénybevételt — a magyar fürdőállalatok 8—12 millió forintnyi befektetéseket tehetnek.

Indítványa az, hogy a magyar forrás- és fürdő-vállalatok érdekében és a IX. kongresszus megbízásából az egyesület a törvényhozásnál kérvényezzen a törvényjavaslat tárgyalása iránt oly értelemben, hogy ott a hitel kérdése a kamatbiztosítás útján oldassék meg.

Az indítványt elfogadták, mire a választások következtek *Fodor* József egyetemi tanár korelnök elnöklete alatt. A közgyűlés az elnököt és főtitkárt újra megválasztotta, az igazgató-tanács tagjai pedig a következők lettek:

Orvosi tudományi osztály. Elnök: *Bókay* Árpád egy. tanár. Jegyző: dr. *Kuthy* Dezső egy. magántanár. Választmány: *Ángyan* Béla, *Boleman* István, *Brück* Jakab, *Fodor* József, *Grünwald* Mór, *Hankó* Vilmos, *Hoehhalt* Károly, *Jármay* László, *Vámossy* Zoltán és *Wesely* József. *Gazdasági osztály.* Elnök: *Papp* Samu orsz. képviselő. Jegyző: *Ladik* Gusztáv. Választmány: *Amon* Ede orsz. képvis., *Hirschler* Mór, *Kahn* Gusztáv, *Münnich* Aurél orsz. képvis., *Nedeczey* János orsz. képvis., *Oelhoff* Henrik, *Preys* Kornél, *Smialovszky* Valér orsz. képvis., *Szontagh* Miklós kir. tanácsos és *Török* József főispán.

Miután a választás eredményét kihirdették, a tagok a balneológiai kongresszusra gyűltek össze.

(A balneológiai kongresszus.)

A IX. magyar balneológiai kongresszus vasárnap délelőtt fél 12 órakor kezdődött meg a Királyi Orvosegyesületben a balneológusok nagy érdeklődése mellett. Az országban majdnem minden részéből jöttek össze a balneológiai foglalkozó orvosok és amikor a kongresszust *Bókay* Árpád egyetemi tanár megnyitotta, már egészen megtelt az Orvosegyesület nagyterme. A vasárnapi ülés, amely délután fél 3 óráig tartott, értekezések töltötték ki. Értekezést olvastak fel: *Kélev* István, aki *Szontagh* Miklós kir. tanácsos értekezését olvasta fel, továbbá *Kuthy* Dezső egyetemi magán tanár, *Hlatky* József és *Oelhoff* Henrik. A felolvasások előtt az elnök bejelentette, hogy a kongresszusnak a következő külföldi vendégei vannak: Dr. *Lantaine* Gutenbrunnból, dr. *Lebivic* Lein Karlsbadból, dr. *Strauss* Izidor, egy bécsi napilap szerkesztője.

Szontagh Miklós királyi tanácsos értekezését *Kelen* István olvasta fel *A Basedaw betegség orvoslása Uj-Tátrafűfűre* 82 eset kapcsán cím alatt. Az értekezés szerzője rámutatott a sikerekre, melyeket Uj-Tátrafűfűre a Basedaw-betegség kezelésénél elért, Azí

tartja, hogy a hatásban része van a gyógyhely klímájának is.

Dr. Kuthy Dezső magántanár méltatta a meteorológiai tényezőket orvosi szempontból és kimutatta, hogy az északi óv az, a 48 szélességi fok felett eső vidék, mely a legkedvezőbb éghajlattal bír. Ott legkisebb a napi hőingadozás, legnagyobb a szélvédettség és legtöbb a havazásos napok száma, szóval a meteorológiai tényezők a lehető legjobbakkal.

A következő előadó Hlatky József a városi Igazgatóság által felkutatott jelenlegi viszonyairól és a jövőjéről beszélt.

Megemlíti, hogy a kutat 1868. november 15-én kezdte furni Zsigmondy Vilmos bányamérnök és 1878 május 15-én fejezte be. A furás költsége 195,000 forint volt és a kuttogalás költsége 13,000 forint. A vízmennyiség még most is ugyanaz, mint volt a fürdő megnyitásakor, amint ezt a városi mérnöki hivatal konstatálta. Megfürdött 17 év és 5 hó alatt benne összesen 1,486,500 személy, átlag egy évben 85,344 személy. Azt mondja, hogy a fürdőnek nagy jövője van, mert már most is világhírű és ha kibővítik, egyike lesz a leglátogatottabb fürdőnek.

Az utolsó előadó, Oelhoffor Henrik, az új szerkezetű töltő- és vízvezetési csapról értekezett.

Az előadások nagy tetszésben részesültek.

Erre az elnök mára bezárta a kongresszust, amelyet holnap folytatni fognak délelőtt 10 órakor.

SZÍNHÁZ, ZENE.

**** Opera.** *Bánk bán* százötvenedik előadására zsufoltság megtelt az Opera nézőtere és a közönség zajos ovációkkal halmozta el a főszereplőket, különösen *Bianchit*, aki *Melinda* szerepét páratlan bravúrral énekelte. A Tiszpart jelenet után tiszszor tapsolták ki. Nagy tapsokat kapott Arányi Dezső és Ney Dávid is. *Erkel* Sándor, a nagy zeneköltő méltó fia és a zenekar jeles vezetője, szintén kivette részét a lelkes, ünnepi hangulatból.

**** Nemzeti Színház.** *Jankó* Abigél, az országos színésziskola végzett növendéke, aki kisebb szerepekre már szerződött, ma a nagyobb szerepben mutatta be tehetségét a délutáni előadáson és a közönség részéről igen kedvező fogadtatásban részesült. A szép, szőke hajú fiatal színész (boldogult Jankó Jánosunk leánya) Sárkánt játszotta a *Husárszerelvényben*, kezdetben némi elfogultsággal, de sok természetes kedvességgel, ami a nézők rokonszenvét meghódította. Mai föllépése bizonyoságot tett arról, hogy a szelíd, ártatlan, gyöngéd leányok ábrázolására megfelelő színekkel rendelkezik.

**** Harmath Józsa**, az aradi színház új naivája a napokban lépett fel először az aradi színpadon a *Himfy dalai* című vígjátékban. A közönség nagy várakozással volt Harmath Józsa iránt, mert már felépése előtt is igen jó hír elzötte meg. S a kényes izlésű aradi közönség nem is csalódott, mert az odaváló sajtó egyhangulag konstatálja, hogy az új naiva bájos egyszerűséggel tud játszani, hogy a közönséget tüstént meghódította és hogy elődjénél is nagyobb sikert ért el.

**** Egyetemi matiné.** Az egyetemi kör ma délelőtt tartotta a terevárosi kaszinó diszteremben játékcenyélő matinéját. A nagy terem zsufoltság megtelt nagy és előkelő közönséggel, kik között ott láttuk: *Kossuth* Ferenc, dr. *Chorin* Ferenc, *Barabás* Béla, *Pichler* György országgyűlési képviselőket és még számos notabilitást. A matiné ifj. *Chorin* Ferenc üdvözlő beszéde nyitotta meg, mely után *Humphreys* Richard, *Benidner* Nándor és *Rácz* Kálmán Mendelssohn A moll trióját adták elő nagy tetszés mellett. *Bárdossy* Ilona több szép dalt énekelte, melyekkel zajos sikert aratott. Azután *Gál* Gyula, a Vígsház tagja *Kiss* József *Nápolyi emléke* című költeményét szavalta el mely hatást keitve. *Benidner* Nándor pedig *Liszt* „Magyar rapszódia”-ját adta elő zongorán. *Hettyei* Aranka, a Vígsház tagja *Geđovář asszonya* című költeményét szavalta hatatosan, majd *Perényi* István gordonkaművész *Goltermann* „Vernymü”-vet adta elő, zajos derűlegéssel mellett szavalta el *Mejyeri* Dezső vígjátékai tag *A főpróba* című vígjátékot, mely után *Hndy* Zoltán megköszönte a közönségnek megjelenését.

**** A Népszínházban** az előadások április 17-től hétfőtől kezdve esti fél 8 órakor kezdődnek. A *sárga csikó*, *Csepreghy* Ferenc népszínműve hosszabb pihenés után ismét színpadra kerül a Népszínházban vasárnap este *Blaha* Lujzával a főszerepben.

**** Francia színelőadások Budapesten.** A városi Igazgatóság által felkutatott jelenlegi viszonyairól és a jövőjéről beszélt. A városi mérnöki hivatal konstatálta. Megfürdött 17 év és 5 hó alatt benne összesen 1,486,500 személy, átlag egy évben 85,344 személy. Azt mondja, hogy a fürdőnek nagy jövője van, mert már most is világhírű és ha kibővítik, egyike lesz a leglátogatottabb fürdőnek. Az utolsó előadó, Oelhoffor Henrik, az új szerkezetű töltő- és vízvezetési csapról értekezett. Az előadások nagy tetszésben részesültek. Erre az elnök mára bezárta a kongresszust, amelyet holnap folytatni fognak délelőtt 10 órakor.

lévő nagy tözsdében, minden elővételi díj nélkül. A helyarákat a következőképp állapította meg az igazgatóság: Földszinti páholy 15 forint, idegen páholyok 4 forint, első emeleti páholy 10 forint, szülők 4 és 5 forint, földszinti zartszék 2 forint 50 krajcár és 2 forint, földszinti oldalszék 1 forint 50 krajcár és 1 forint, erkélyülés az első és második emeleten 2 forint és 1 forint, első és második emeleti zartszék 50 és 40 krajcár, földszinti belépőjegy 60 krajcár, első emeleti belépőjegy 40 krajcár és második emeleti belépőjegy 30 krajcár.

**** Az Operaház előadása otthon.** A Magyar Királyi Operaházban holnap (hétfőn) este Verdi dalműve az *Aida* körül színpad. A *Telefon* *Hirmondó* az előadást közvetíteni fogja s így az előfizetők otthon is végighallgathatják. Opera után 11 óráig *cigányzene* lesz hallható a kagylóban.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ Petőfi-émlékünnep Kolozsvárt. A *Petőfi-társaság* ez évi nagygyűlésekor elhatározta, hogy az idén lévén a segesvári csatának s *Petőfi* Sándor halálának ötvenedik évfordulója, a költő félszázados emlékére irodalmi és művészeti ünnepélyt fog rendezni Kolozsvárt. E célból külön értekezletet tartva, a tagok elhatározták, hogy az előadás a kolozsvári *Nemzeti Színházban* tartassék meg, a *Petőfi-társaság* tagjainak közreműködésével, ugy, hogy minden egyes mű *Petőfi* nagy alakjának legyen szentelve s a jövendőben az *Erdélyi Magyar Kultúregyesület* javára fordíttassék. A Királyhágón túl a kegyeletes eszme lelkes visszhangra talált, *Bölyönyi* József intendáns készsége engedte át a színházat, valamint tagjainak, zene- és énekarának közreműködését. Rendezőbizottság alakult kiváló férfiakból, élükön *Ferenyzy* Zoltán egyetemi tanárral s a *Petőfi-társaság* többi kolozsvári tagjai részvételével s az elnökséget gróf *Béldy* Ákos főispán, az *Emke* elnöke, vállalta el. báró *Bánffy* Ferencné kérték föl az ünnepély díszelnök-nőjéül, gróf *Kun* Gézárt pedig díszelnökül, kik a tisztségre örömmel vállalkoztak. Az előadást e hó 24-én tartják meg s a megállapított program a következő:

Megnyitól *Liszt* Ferenc átírta a Szózatra és *Himnuszra*, *Ferenyzy* Zoltán bevezető beszéde *Petőfi*ről. *Ábrányi* Wein Margit, a m. kir. Operaház tagjának éneke. *Költemény Ábrányi* Emiltől. *Petőfi emlékezete*, zenemű gr. *Zichy* Gézártól. *Ábrányi* s a kolozsvári színház zene- és énekkara közreműködésével, a szerző vezényletével. *Egy gondolat*... *Petőfi* költeménye, szavalja E. *Kovács* Gyula. *Ábrányi* éneke gróf *Zichy* Géza *Roland* mesteréből. *Jakab* Ödön, *Kiss* József, *Szász* Gerő költeményei, a szerzők előadásában. *Farkas* Ödön, a színház karnagyának zenekari műve. *Rákosi* Viktor felolvasása a szabadságharc korából. *Befejezésül* *Apoltheusz*, drámai jelenet *Bartók* Lajos-tól, *Fáy* Szeréna s a színház többi tagjai közreműködésével.

A nagyérdemű és gazdag műsoru ünnep nagyon fényesnek ígérkezik, kulturális és nemzeti szempontból is kiváló jelentőségű s ezért is nagy lelkesedéssel s előkészületekkel néznek eléje Kolozsvár legelőkelőbb körei, mint az egész művelt és hazafias szellemű közönség.

○ Kendi Imre házassága. (*Regény két kötetben*, írta *Werner* Gyula. Az Athenaeum kiadása.) *Kendi Imre* nem tartozik azok közé a regényalakok közé, akik a pirosföldi regényterekben szerepelnek. Ez egy eredeti ur és nem olyan, mint a többi, aki francia is lehetne, német is, svéd vagy orosz is — nem, ő teljesen magyar. A *Werner* Gyula új regényét ő vizi előre két kötetben keresztül, míg végre sok viszontagság után megházasodik, s még néhány viszontagság után boldog lesz. Nem kell közhelyekké vált dícsérettel adni a *Werner* Gyula eléggé méltotott talentumának. Újból konstatáljuk róla, hogy disztigvált, finomlelkű ember, akinek a lelkét nem bántják világrendítő problémák, aki nem barátja az összeomló életek festésének, hanem aki inkább vonzódik a csöndes, melankólikus hangulatok felé. Nem nagy tömegekkel operál, hanem kiválaszt egy kis szintársulót az élet nagy vásárjában, de azokkal aztán alaposan és kigondoltan végigjatszja a drámát. Észrevettünk valami különösen szépet is a regényben. Ez a *Werner* Gyula egy mélyenérző lírikus. Mint ahogy egy hosszabb zenedarabban néha fölzug egy-egy melódia, amely minden embert egyaránt érint: a nagy, általános emberi érzések akkordja, ugy esendül föl a *Werner* huszárkentesi és jukkerleányai közt egy-egy aranyozott ösi tájkép, haldokló levelek hullása, első ködök leereszkedése... It aztán csupa szív és csupa hangulat. Mepkapja az általános, egyszerű, érthető érz s a hervadaskor, s ezt szépen tolmácsolja. Ilyenkor lírikus, még pedig az igazak közül való. Szinte szeretné az ember, ha nem tizenöt sorban, hanem tizenöt oldalon folytatná az ő szép prózai költeményét, oly élvezetes és szívreható. — Egyébként, mint regényíró, haladást mutat. Erősödik a megfigyelő képessége, tisztulnak a formái. A

basonlati csattanóság, az elbeszélése folyékony, gyorsan perdül. Azok közül az elegáns *conteur*ök közül való, akiknek nálunk *Hercegy* Ferenc a mestere. Számító észszel, korrekta — triviális kép, de találó: — frakkban és glazé-keztűben irnak s az ember biztos a felől, hogy ha ők leülnek írni, van mondani valójuk. Amit mondani akarnak, választékosan, egyszerűen írják meg, nem bánják, ha egy-egy helyen fáj is a szívük valami nagyon mély dolog után, amit ki kell hagyniok, mert nem a nagyközönségnek való. A szép és érdekes regények kedvelőinek, az elegáns stíl amatőrjeinek ajánljuk *Werner* Gyula új könyvét.

EGYESÜLETEK.

(Betegsegélyző pénztár.) A budapesti kerületi betegsegélyző pénztár, a székesfővárosnak ez a legnagyobb emberbaráti intézménye, súlyos válság elé jutott. A ma megtartott közgyűlésen a pénztár elnökségéről leköszönt haraszti *Jellinek* Henrik, aki ezt a nemes célú intézményt megteremtette és felvirágoztatta. *Jellinek* lemondása a munkások és a munkások közt élénk fájdalmat keltett és a közgyűlés nem is fogadta el a lemondást, hanem, mint elhatározta, föl fogja kérni az elnököt, hogy tartsa meg továbbra is elnöki tisztét. Az igazgatóság e végett küldöttségileg tiszteltg nála. A mai közgyűlés lefolyása a következők voltak:

A budapesti kerületi betegsegélyző pénztár vasárnap délelőtt tartotta VI. évi rendes közgyűlését *Tanay* Józef alelnök elnökelete alatt. Az elnöki bejelentések után dr. *Szalágyi* Aurél titkár felolvasva haraszti *Jellinek* Henrik elnöknek levelét, amelyben elítélve a lábrakapott személyes harocokat, bejelent, hogy részben gyengélkedő állapotára való tekintettel lemond elnöki állásáról, azonban biztosítja a közgyűlést, hogy a pénztárnak érdekeit, mint oly intézményt, melynek üdvösebbet alig ismer, erejéhez képest a jövőben is támogatni és előmozdítani fogja.

Ez a lemondó levél mély sajnálkozást keltett, melynek először *Szalágyi* titkár, majd *Tanay* elnök adott kifejezést. *Tanay* a közgyűlés lelkes éljenzése közt méltatta az elnök érdemeit és a gyűlés egyhangulag elhatározta, hogy az igazgatóság fogja meg a lépéseket, hogy a pénztár javára *Jellinek* get az elnöki székben megtartsa.

Következett az igazgatóság múlt évi jelentése. A jelentés kiemeli, hogy az igazgatóság a lefolyt évben is sokat foglalkozott az intézet szervezésének kiegészítésével és megszilárdításával. A pénztárnak 1898. végén 44,530 férfi, 11,334 nő, összesen 55,864 tagja volt, vagyis 9912-vel több, mint az előző évben. Ezek közül segélyt kapott 29,622 egység. A betegforgalom 83,377-re ruggott és a kezelést 417 orvos végezte. A tiszta vagyon 63,094 forint, 16,000 forinttal több mint tavaly.

Dr. *Sohr* Manó hatósági képviselő megelégedé- nek ad kifejezést az elért eredmény fölött és abbéli reményét fejezi ki, hogy a pénztár viszonyai mihamarabb javulni fognak. Egyrészt, mert a törvényhozás mind többet foglalkozik a munkásvédelemmel, másrészt, mert *Hegedűs* Sándor, az új kereskedelmi miniszter igaz jóakarója a munkásoknak és a vasúti alkalmazottak nyugdíjintézete által máris buszozot munkásról gondoskott.

A közgyűlés a jelentést egyhangulag tudomásul vette és a fölmtervényt az igazgatóságának megadta. Heves viták előzték meg a választást, melynek eredménye a következő: a munkaadók sorából igazgatósági tagok lettek: *Arnstein* Henrik, *Ehrlich* Manó, dr. *Heinrich* Kálmán, *Majossy* Géza, *Neuschloes* Ödön, *Obrinsák* József, *Zsigmond* Béla. Póttagok: *Szarc* Adolf, *Marzer* Rezső, *Grossmann* Miksa, *Drechsler* Béla. Felügyelő biz. tagok: *Rausch* Ferenc és *Kattler* Bernát.

A biztosítottak közül igazgatósági tagok: *Bartók* Bernát, *Deutsch* Albert, *Dobrovzskij* Lajos, *Horsetzky* Sándor, *Kovács* Károly, *Mordex* Géza, *Nagy* Ignác, *Paulits* János, *Pock* József, *Szabó* Géza, *Székely* Ferenc, *Szobotinovich* György, *Varna* Imre és *Winkler* Ignác. Felügyelő biz. tagok: *Fuchs* Zsigmond, *Goldfinger* Jakab, *Mohár* Zsigmond és *Wawrek* József.

(A Budapesti Általános Poliklinika-Egyesület) évről közgyűlését április 24-án délelőtt 11 órakor tartja a régi városnasa tanácstermében; a megnyitó beszédet dr. *Schlauch* Lőrinc bíboros, az egyesület védnök-helyettese fogja tartani.

SPORT.

*** Országos fősikolai sport-verseny.** A budapesti egyetemi atletikai klub május 13-án, délután három órakor a csömöri-uti nagy versenypályán országos fősikolai sportversenyt rendez. A versenyen, melynek programja futó-, ugró-, diszkoszvető- és egyéb versenyekből áll, csak a magyar fősikolák kebelében alakult sportegyletek vehetnek részt, ha szándékukat május hó 10-án délután 1 óráig a budapesti egyetemi atletikai klub titkáranál bejelentik.

*** A debreceni lövészklub** mai második napja — mint nekünk táviratozzák — esővel kezdődött és verőfényes időben renklivül érdekfűzős mellett folyt le. A versenyek eredménye a következő:

Első futam. Nyertelennek versenye 1000 korona az elsőnek, 200 a másodiknak; 1200 méter tavolság. Futott 7 fő. Első *Pejacsevich* Albert Ufalujia, második *Geist* Ivonneja.

Második futam. Totalizátor verseny. 1500 korona az elsőnek, 200 a másodiknak. Távolság 2400 méter. Első Geist Abszija, lovagolta Kreutzbruck.

Harmadik futam. Eladóverseny. Díj 1000 korona. Távolság 1600 méter. Futott 5 ló. Első Rohonczy Arkangyala, lovagolta Krause, második Geist Kán-
emirje.

Negyedik futam. Eladók gátversenye. Díj 1000 korona. Két ló futott. Első Geist Pletykája, lovagolta Kreutzbruck.

Ötödik futam. Eladók akadályversenye. Díj 1000 korona. Távolság 3200 méter. Három ló futott. Első Geist Pletykája, lovagolta Kreutzbruck.

Hatodik futam. Nagy akadályverseny. Távolság 4000 méter. Díj 1700 és 300 korona. Első Liphay Décegye.

Bécsi futtatások.

— Második nap. —

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Bécs, április 16.

A mai versenynapnak jóval nagyobb közön-
séget vált, mint a tegnapiak, ami a vasárnapon ki-
vül a tegnapi versenyek sikerének és a mai jó pro-
gramnak tudható be.

A közönség élénk figyelemmel kísérte az első két futamot is, melyek közül a Mineralversenyt az a favorit *Beauharnais* nyerte meg *Rumbold*-dal nyergében, kinek nálunk ez volt első győzelme, a Handicapban pedig szép küzdelem után az általunk is je-
lölt *Gest vira* a favorit *Vert-Vert*-tel holversenyben haladt át a célon, de az érdeklődés legelőkeltebben a Háromesek nagy handicapja iránt nyilvánult, melyre tíz lovat nyergelt fel.

Hogy több ló nem indult az csak annak tulaj-
donítható, mert a kis súlyú lovakra nem volt elég alkalmas lovas, a mi azt bizonyítja, hogy a 39 kilós súlyminimum viszonyainknak nem felel meg.

A favorit *Esthajnal* és az utóbbi időben erősen lefogadott *Kynast* volt, míg mellette *Káplár* és *Albatros* fogadták leginkább, *Esthajnal* azonban cserben hagyta pártfogóit s a versenyt három hosszal igen könnyen *Kynast* nyerte meg *Káplár* ellen, mely után három hosszal *Canterbury* lett harmadik *Albatros* előtt.

A Zsupán versenyben az *Andrássy-Sztáray* szövetség derbyrackje *Adama* mutatkozott be és impozáns győzelmet aratott *Iró* és *Angely* felett, minek alapján néhányan fogadtak is a Derbyre.

A nap legnagyobb meglepetése *Stewarton*-nak, a Rakosi-díj győztesének csufos veresége volt a gátversenyben, melyet *Trial* nyert meg *Sehr möglich* ellen. Pedig egyébként elég jól viselték magukat az alagi lovak, mert a tempo, *Teophil*, *Apród*, *Mesébe való* és *Ines* helyezve lettek — sőt *Mondain* is az első két volt az eladóverseny finishében.

A versenyek részletes eredményei ezek:

I. Mineral-verseny. Díj 3000 korona. Mr. C. Wood *Beauharnaisja* (*Rumbold*) első, *Cecilie* második, a tempo harmadik. Totalizátor: 5: 10. Helyrefogadások: I. 25: 82. II. 25: 55. III. 25: 58.

II. Handicap. Díj 2000 korona. Távolság 1300 méter. *Dréber A. Gest vira* (*Smith*) és *Springer Vert Vertje* (*Hyan*s) holversenyben első, *Teophil* harmadik. Felénk negyedik, azután *Vigéc*, *Vilmos*, *Franciambulató*. Totalizátor: 5: 17 (*Gest vira*), 5: 9 (*Vert Vert*). Helyrefogadások: (*Gest vira*-ra 25: 42, *Vert Vert*-re 25: 36, III. 25: 40.

III. Háromesek nagy handicapja. Díj 10.000 korona. Távolság 1600 méter. *Baró Uchritz Zs. Kynastja* (*Finan*) első, *Kaplar* második, *Canterbury* harmadik, azután *Albatros*, *Scipio*, *Berenice*, *Esthajnal*. Totalizátor: 5: 28. Helyrefogadások: I. 25: 82, II. 25: 47 és III. 25: 54.

IV. Eladó verseny. Díj 2000 korona. Távolság 1200 méter. *Baró Edelsheim-Gyulai A. la greque* e (*Wilton*) első, *Apród* III. második, *Mesébe való* harmadik, azután *Glick auf*, *Liebig*. Totalizátor: 5: 14. Helyrefogadások: I. 25: 39. II. 25: 246 és III. 25: 54.

V. Zsupán-verseny. Díj 3000 korona. Tav. 1600 méter. *Gr. Sztáray János Adoma*-ja (*Gilechrist*) első, *Iró* második, *Angely* harmadik. Totalizátor 5: 7.

VI. Barát gátverseny. Díj 4000 korona. Ötő fbg *Trial*-ja (*Knawa*) első, *Sehr möglich* második, *Stewarton* harmadik, hátul *Jablunka*. Totalizátor 5: 23. Helyrefogadások: I. 25: 36. II. 25: 32.

VII. Tavasz akadályverseny handicap. Díj 1800 korona. Mr. Turul *Trioky-e* (*Williamson*) első, *Toll* második, *Ines* harmadik. Totalizátor 5: 10. Helyrefogadások: I. 25: 39. II. 25: 43.

TÁVIRATOK

A devonshirei herceg visszavonulása.

London, április 16. A devonshirei herceg, a titkos tanács lordelnöke tegnap *Presteign*-ben beszédet mondott, amelyben jelezte, hogy legközelebb visszavonul a politikai élettől.

Ostargiu temetése.

Bukarest, április 16. *Catargiu Lázárnak* a konzervatív elhunyt vezérének mai temetésén, amely államkülsőleg ment végbe, jelen volt *Ferdinand* trónörökös, a kormány tagjai, akik a királyt képviselték, számos politikai személyiség, sok vidéki küldöttség és igen nagy néptömeg.

A számai kérdés.

New York, április 16. A reggeli lapok a számai kérdésben történt megállapodásokat megelőzőleg fogadják. Valamennyi lap közli *Bilow* tegnapi beszédét. Az *Evening Post* azt mondja, hogy a beszéd világos fölfogásra, barátságra és önmegbecsülésre vall. Ha Berlinben ez a szellem uralkodik, akkor nem kell komoly bonyodalomtól tartani. A *World* azt kívánja, hogy Számai a számai nép legyen és elítéli Amerika beavatkozását.

Davis szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke, egy interview alkalmából kijelentette, hogy a világ java Németország, Anglia és az Egyesült-Államok egyetértését kívánja. Vajha a mostani sülődés e három hatalom közöledésére vezetne a béke és a kultúra érdekében.

Berlin, április 16. A *Wolff-ügynökség*nek jelentik Londonból: Az angol kormány hivatalosan elismerte, hogy a Számai-szigeteken levő németek büntető cselekmények miatt csak a német törvényes bíróságok által üldözhetők. A brit hatóságok, amelyek *Hufnagel* német alatlalót letartóztatták, távirati utasítást kaptak, hogy adják ki *Hufnagel* és a *Falk* német cirkáló hajó parancsnokának. Ha időközben *Hufnagel* ártatlansága be nem bizonyul, az eljárás a főbizottságnak Számaiába érkezése után a német konzuli bíróság fogja vinni ellene.

A spanyol választások.

Madrid, április 16. A választási bizottságok megalakultak. Rendzavarás híre eddig nem érkezett. Madridban teljes nyugalom van. Az utcák a rendes képet nyújtják. A választóhelyiségekben nem nagy az élénkség.

A Fülöp-szigetek.

Madrid, április 16. *Rios* tábornok azt táviratolja, hogy *Otis* tábornok szabad járást-kelést biztosított két spanyol tisztnek, akik azall vannak megbízva, hogy átadják *Aquinaldónak* *Rios* tábornok levelét, amely a foglyok szabadonbocsátását kéri. *Otis* tábornok ennek fejében 1500 tagl fogoly szabadonbocsátását ajánlja fel.

KÖZGAZDASÁG.

A magyar kereskedelemről. *Miklós Ödön* országgyűlési képviselő, párisi kiállítási kormánybiztos-helyettes tegnapelőtt tartotta meg előadását a magyar kereskedelem jelen és jövőjéről a budapesti kereskedő ifjak társulatában. A nemzeti individualitás, az okzerű faji elszigeteltség két fő tényező abban, — kezdte előadását — hogy egy nemzet kereskedelme a világ-kereskedelelem színvonalára emelkedik. A faji elszigeteltségnek okzerűnek kell lennie, azaz csak annyiban szabad érvényesülnie, amennyiben ezt a nemzeti szellem ápolása és fejlesztése megkívánja. Nem szabad elzárunk magunkat az idegen behatásoktól, sőt éppen abban relik az érvényesülés titka, hogy a külföld ismeretét, tapasztalatait okzerűen a magunkévá tesszük. E mellett ne tévesztjük szem elől nemzeti egyéniségünket, mert minél nagyobb egy népből a faj jelleg, a fajszerep, annál biztosabb nemzeti létele. Ezt a politikát úgy üzhethetjük szerencsével, ha nem csak jelenségeit tanulmányozzuk az idegenek, de gondolatvilágába is behatolunk: azaz nyelveket tanulunk s személyes impressziókat szerzünk. Kereskedelmünk mai helyzete nem mondható virázzónak. A közelmúlt gazdasági eseményei nem váltak haszunkra, ezek az az oka, hogy nem vagyunk kellőleg szervezve. Az 1900-as párisi nemzetközi kiállításon jelenlünk meg először, mint közgazdaságilag önálló nemzet, ott fogjuk elosztani a művelt nyugatnak rólunk tápláló esodalatosan obszkurus nézetét. Mint a párisi kiállítás kormánybiztos-helyettese, bátran jósolja, hogy azokhoz a minden fogalmat túlbaladó aranyokhoz mérten, melyekkel a párisi kiállítás megalkottatik, méltóan fogunk bemutatkozni. A szép számmal egybegyűlt hallgatóság szünni nem akaró éljenzéssel jutalmazta az előadást. Az előadást bankett követte.

A Magyar Agrár- és Járadékbank részvénytársaság ma délelőtt tartotta III. évi rendes közgyűlését *Hieronymy Károly* elnöklésével, amelyen 35 részvényes 5977 szavazattal volt jelen. Elnök a jegyzőkönyv vezetésével dr. *Weimann Fülöp* kir. közjegyzőt liáta meg, annak hitelesítésére dr. *Terényi Béla* és *Keppch Emil* részvényeseket kérte fel. Ezután *Bartai Arnold* vezérigazgató betérjesszi az igazgatóság jelentését, amelyből közöljük a következőket:

Az ország gazdasági életében mutatkozó pangás és a kedvezőtlen aratási eredmények dacára az igazgatóságnak mégis sikerült a bank tevékenységének az alapszabályokban meghatározott újabb üzletágakra való kiterjesztésével az intőzetnek új kereseti forrásokra meggyitni. Azok a

nehézségek, amelyek a magyar értékpapírok eladása elé a bizonytalan belpolitikai viszonyok és az osztrák járadékadó miatt gúrdültek, valamint a lenyeres pánzdárulások különösen az év második felében éreztették hatását. Mindamellett az üzletnek címleteiből mintegy 23 millió koronát sikerült eddig elhelyezni. A 4%-os szőlőkülvényekből az üzleti év folyamán 10 millió korona értékű kötvény bocsátott ki. A 4½%-os járadékjegyek közül a bési. Unonbank vezetése alatt álló konzorcium tizenöt millió koronát vett át vételelesen. A jelzálogkölcsönök összege kilenc millió forint-ra emelkedett. Szőlő-kölcsön az 1898. év végéig 1893 főnek 3,266,000 forintban engedélyeztetett; az eddig engedélyezett szőlőkölcsönök összege ezzel 7,700,000 forint-ra emelkedett. A mezőgazdasági országos hitelügyelet eddig mintegy 1,900,000 forintnyi hitelt vett igénybe. Az előző évben leszámlított váltók összege 27 millió forint volt. A report és a rendes bankbizományi üzletben a múlt év végén mintegy harmindegy millió volt befektetve. Megvételt a zólyom-brezó-brezódnány-tiszolci iparvasutnak 13,734 darab elsőbbségi részvénye 2,114,000 forint névértékben. E részvények mar is 3½%-ot jövedelmeznek. Megszerezett továbbá a kiskülföldi helyiértékek vasutnak 32,170 darab elsőbbségi részvénye 3,217,000 frt névértékben.

Az igazgatóság javasolja, hogy a rendelkezésre álló 874,877 frt tisztanyereségből 600,000 frt 5%-os vagyis 10 frtos osztalék kifizetését fordítsassk, a tartalékalap az alapszabályserű legmagasabb jutalékkal dotáltassék, 100,000 forint a létesítendő külön tartalékalapra utaltassék át és 145,243 frt új számlára vitessék át.

A közgyűlés a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette és a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak megadta. A szelvények folyó évi április hó 17-étől kezdve az intézet pénztáránál, a Magyar Leszámloló- és Pénzváltóbanknál Budapestben és az Unióbanknál Bécsben fizetnek ki. Minthogy az igazgatósági tagok megbízatása az alapszabályok értelmében lejárt és a pénzügyminisztérium részéről az igazgatóságba kiküldött *Eneydy Lukács* miniszteri tanácsos igazgatósági tagságáról lemondott s helyébe a pénzügyminisztérium *Vöröss Sándor* miniszteri tanácsos jeöltte ki az igazgatóságba, a közgyűlés *Barta Arnold*-ot, *madarasi Beck Miksát*, *madarasi Beck Nándort*, *Bujanovics Sándort*, *gróf Boss-Waldek Fülöp*, *cserei Herczog Pétert*, *Hieronymy Károlyt*, *dr. Králik Lajost* *Leipzigert Vilmost*, *Minkus Jenőt*, *gróf Szóchenyi Gyula* és *Vöröss Sándor* miniszteri tanácsost közfelkiáltással az igazgatóságba öt év tartamára bevalasztotta. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen *Hieronymy Károlyt* elnöké és *Bujanovics Sándort* elnökhelyettesé ismét megvalasztották. Az ügyvivő igazgatóságba *Barta Arnold*, *Bujanovics Sándor*, *cserei Herczog Péter*, *Hieronymy Károly* és *Leipzigert Vilmos* küldettek ki.

A Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság ma tartotta nyolcadik évi közgyűlést *Baró Nikoltés Fedor* elnöklete alatt. Az előterjesztett igazgatósági jelentés szerint a társaság az elmúlt üzleti év folyamán *Fiume* kereskedelmének nagyarányú felvidítése érdekében a Pesti magyar kereskedelmi bankkal és más érdekeltekkel egyetemben megalapította a *Fiumei kereskedelmi bankot*, amely millió forintnyi részvénytökéjével az aruitéletek legkülönbözőbb nemet honosítja meg a magyar kikötővárosban. A *délgymölös aukciók* kielőntően működnek. A társaság *cseszánnyag bizományi üzlete* kedvező anvagi eredményeket produkált s tevékenységét széleskörűen kiterjeszti. A Magyar Kereskedelmi Múzeum a kirendeltségei a Balkán-félsziget államaiban tudvalóan a társaság közlelére alatt állanak. E kirendeltségek révén a társaság nagymértékű kiviteli üzletet bonyolít le az összes hazai iparágak köréből a Kelet-országban: az elmúlt évben az anvagi támogatás különféle módzataival több iparágat sikerült újonnan bevennia az exportüzletbe s a keleti országokban számos közszállítást is megszerzett a magyar ipar javára. Az előterjesztett számadatok szerint a tisztá nyereség 129,886 forint 75 krajcár, amelyből a közgyűlés határozata értelmében az alapszabályserű jutalékok levonása után részvényenként 12 frt (6%) osztalékat fizetnek, a tartaléktókt 40,000 frtvai do a cíóval 17,000 forint-ra emelik és 13,391 forint 60 krt az új üzletre visznek át. A naprendszerű választások folyamán az igazgatóságba új tagokul *Pop Elek* pénzügyminiszteri osztálytanácsost és *Ritter Ottó* államgépgyári igazgató-helyettesét, a felügyelő bizottságba pedig *Fehér Miksát*, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank főkönyvvezetőjét választották meg. Az esedekes szelvényeket április hó 17-étől kezdve váltják be.

Az első magyar gazdasági gépgyár részvénytársulat *Szilányi Izidor* elnöklete alatt ma tartotta évi rendes közgyűlést. Az igazgatósági jelentés szerint tiszta nyereség a lefolyt évre nem volt kimutatható, mert 32207 frt 8 krt értékleírásokra, 21393 frt 33 krt kétes követelések leírására fordítottak és így sem a tartalékalap, sem az igazgatóság és vezérigazgató nem részesült jutalékban. A lefolyt év kedvezőtlen eredménye a múltévi forgalomból viszonyitva emelkedést mutat és miután a kétes követelések leírattak, az e célmak szolgáló 60,497 frt 47 krt tartalékalap az egyes üzletek lebonyolításánál epsegben továbbra is fenntartható. A lefolyt év számszerű kedvezőtlen eredménye aggodalomra nem ad okot, mert inkább technikai természetű. A közgyűlés a jelentést egyhangulag tudomásul vette és a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bi-

zottságnak megadta. Végül a felügyelő bizottságba beválasztották dr. Nagy Ferencet, Glatz Henriket, Friedmann Lipótot és Preysz Gusztávot, mire a közgyűlés véget ért.

Vásárosnokok. Vámos és Druszt hatósági közvetítők heti jelentése a *Budapesti Napló* számára.) Az elmúlt hét folyamán hozatalaink zömét buszféléken kívül, melyek beküldésére még mindig kedvező az időjárás, tojás, vaj és élő baromfi képezte, melyekből nagy tételek kerültek eladásra. A piac azonban a közlekedő házbérnegyed behatása alatt csak kisebb felvételre képesített tanusított, magas árak tehát nem juthattak felzáró.

Részleteiben eladásaink következőképp alakultak:

Marhahusnak ára nem változott, kilóját minőség szerint 34—46 krajárval fizették.

Borjunak jobb volt a kereslete, hosszan mérve kilóját 40—46 krért helyezték el. Bárány kevesebb érkezett és javult árakon talált elhelyezést. Gyenge bárány párja 3.—4.50 forint, nehezebb 5.—9.50 forint kelt el.

Sertés jó vételkedv mellett kilogrammjá 44—48 kron volt elhelyezhető.

Vadfélékblől ózvak naponta érkezett, klg.-ját egészben 60—65 krajárjával adtuk el. Erdei szalonka párja 3 frt.

Elő baromfi fokozódott mennyiségben került a piacra és a hét vége felé sürgebben kínálva némileg olcsóbb árakon került eladásra. Szorb tyúk párja minőség szerint 1.10—1.40 frt, csirke 70 krtól 1.40 frt, kacska 1.—1.20 frt, liba 1.80—2.50 frt, pulyka 3—4 frt, magyar tyúk 1.20—1.60 frt, csirke —70—1.40 frt, káppan 2.20—2.60 frt, kacska 1.20—2.20 frt, pulyka 4—5 frt párja nagyan.

Tojás e hét folyamán is kielégítő mennyiségben állott rendelkezésünkre: az árak nagyobb mérvű ingadozást nem mutattak, csupán a hét közepén mutatkozott némi ellanyulás, melyet azonban csakhamar javult vételkedv által előidézett szilárdabb irányzat váltott föl. A hét végén eredeti ládáért minőség szerint 28—28.50 frtos árak maradtak érvényben. A beküldés rendszeres folytatását ajánljuk.

Vajnak állandóan jó volt a kereslete, a készletek sima elhelyezést nyertek e a további beküldést tessék ajánlatossá. Tehenturónak igen mérsékelt a fogyasztása és a mindenünnen beérkező bőséges hozatok még olcsó árban is állg találnak vevőre. Liptói turó bővdőben 42—52 krajár kilogrammjá.

Burgonya keresett cikket képez. Nagy gumós rózsaburgonya 1.60—1.70 forint, sárga burgonya 1.70—1.75 forintjával volt ma elhelyezhető métermázsája kocsirakományokban.

Sparga most jó áron fizetetik, a bőséges hozatokat megelőző küldemények jó piacra számíthatnak.

Szesszűlet. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) Amit a múlt heten ezen a helyen a szesszűletről írtunk, bátran ideiktathatnók most is, és megvolna a lefolyt bétnek a képe. Nyerszesszűrök hanyatló irányzatot követtek ezuttal is, ellenben a finomított szesz jegyzése szilárd irányzat mellett ártartó maradt. Habár a forrasztás általában nem igen kielégítő, mégsem találkozzunk nagyobb kínálati kontingens finomított szeszben, mert készletét szivesen felreleszi a gyáros észre, amikor jobb árak lesznek elérhetőek.

A nyerszesszűl inkább a spekulatív elem a domináló s innét magyarázható árnyalatása.

Jegyzetek: Nyerszesszűl finomított részére helyben 16.50—16.75 forint, Bécsben 16.50—16.70 forint (milyen disparitás! máskor a nyerszesszűl budapesti jegyzése a fuvarral körülbelül háromnegyed forinttal olcsóbb, mint a bécsi, most pedig, hogy olcsón lehessen nyerszesszűl átvenni, a bécsi árakat lerantották az itteniekéi szintjére.), finomított szesz nagyban 54¹/₄—55¹/₄ forint, kisebb mennyiségben 55¹/₂—56 forint, 10,000 liter fokontint, hordó és forgalmi adó nélkül, készlettel, helyben. A denaturált szesz ára változatlan; jegyzése nagyban vételnél 18—18¹/₂ forint, egyes hordókban megfelelően drágábbak.

Petroleum. (Hess Izidor és Társa cég jelentése a *Budapesti Napló* részére.) Még mindig van bizonyos szükséglet e cikkben; az árak nem változtak.

Jegyzéseink: Amerikai I csillagos petroleum 22.50 forint, orosz három csillagos petroleum 20.50 forint, fumei két csillagos petroleum 19.50 forint, ipari három kereszt petroleum 20.25 forint, első rendű standard petroleum 19.50 forint, amerikai császárölj ottani finomítás 30.—forint, amerikai császárölj belföldi finomítás 26.—forint. Az árak 100 kilonként készpénzfizetés mellett hordóval együtt 20 százalék göngysúly az itteni vasúthoz szállítva értendő. Kékgalic I-s rendű vasmentes 29.50 forint, zöldgalic 4.—forint, carbolineum I-s rendű 10 forint, carbolineum II-od rendű 9.—forint.

Denaturált szesz. (Kalmár Sándor jelentése a *Budapesti Napló* számára.) A bécsi piacon előfordult forszírozott eladások a tőzsei jegyzések esetét vonták ma az utána és miután a mezőgazdasági gyárak és exkонтinentál jelentek meg a piacon, az irányzat csendesebb lón. A mostani, valamivel olcsóbb jegyzéseket sokan kötések eszközzésére használták fel és így az erősebb kínálatot a jó vételkedv parallelizálta. Mai nagyban jegyzéseket: 19.—19.25 forint, 10,000 literfokontint, ingyen barrelben, ab budapesti állomás, készpénzfizetésre, engedmény nélkül.

Terpentínolaj. (Kalmár Sándor jelentése.) Prompt árban a kereslet változatlanul élénk, mert nagyobb tételek nem kerültek piacra. Későbbi határidőre nehezen létesülnek üzletek. Így például jellemző, hogy Amsterdamban augusztus—szeptemberi határidő 3.—forint reporttal jegyzik. Vistuzsa orosz ár 27.75—28.—forint 100 kilogramonként, 18% göngysúly engedménynyel, ingyen barrelben, ab budapesti állomás, készpénzfizetésre. Egyes barrekok 4.1 forint drágábbak.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

N. J. tanító. Az újság akkor ad hírt az ilyen dolgokról, amikor azok aktuálisak. Az ön emlitette kérdés aktualitása lett a hírlapokra nézve, amikor B. felolvasást tartott róla. Mi tehát akkor írtunk erről a kérdésről, amikor az a nyilvánosságot foglalkoztatta. A napilapnak az a hivatása, hogy hozzájáruljon a napi kérdésekhez s azokat, amikor felmerülnek, a közönség számára megvilágítsa. Ezt az elvét követjük, amikor a rendszeres meseóráról írtunk. Megengedjük, hogy vannak tanfőriak, akik nem értenek egyet a meseórával, de hisz van még véleménysszabadság Magyarországon.

Nagyon kíváncsi 73. Nagyon sokszor megírtuk már, hasábos üzenetben is. A *secessio* latin szó, annyit tesz, hogy különválás. Azokat a művészeket nevezik secesszionistáknak, akik különváltak a régibb művészektől és új művészi szellemben dolgoznak.

P. S. Boldogasszony. Akár egy, akár több személy látja el a hivatalt, azért delutánonként mégis csak van szolgálat. Kisebb hivataloknál az utalványfeladás delután 5 óráig föltétlenül jogosult és az összeg nagysága annál kevésbé lehet a fölvetelnek akadály, mert 20 forint a postaforgalomban nem a nagyob, hanem a kisebb összegek közé számít.

Apolló. Nem kell félnie. A tárgyaláson tanukkal, esetleg szakértőkkel igazolhatja, hogy a sértés nem lehetett súlyos s a bíróság a beigazolt tényállás alapján minősíti a deliktuomat.

R. Kétegyháza. Nem a szolgabírósnál, hanem az ön illetékes járásbírósnál kell a följelentést megtenni.

Egy előfizető. Budapest. Köszönjük szives sorait. De tévedésben méltóztatik lenni. Nem egy embernek, hanem egy országnak az ügye ez.

W. F. 1. Ha az a nő menyasszonya, szabad, máskülönbön nem. 2. Ezt minden körülmények közt szabad. — **In vino veritas.** Bizony bajos dolog olyan ózeggel föntartani az összeköttetést, amely már borhamisítás miatt büntetve volt. Mert ha a hatóságok rajtakapják, hogy hamisított vagy műbort mér ki, őnt is megbüntetik, aki a műbort kimérte, a kereskedőt is, aki gyártotta. — **Léghajó 752.** Közölje tervét írásban a közös hadügyminiszterrel. Ott egy szakértő bizottság felülvizsgálja s ha jónak bizonyul, bőségesen ellátja a szükséges tőkével, hogy a tervet megvalósítsa. — **Gyakornok.** Szerzeze meg Anyos Lajos Kammatutató táblázatok című művét. A 4% kamattáblázat 1 frt 50 kr., az 5% kamattáblázat 3 frt. Használó munka a Fekete-féle kamattáblázat, ára 5 frt; Libiczky Manó kamatszámítás könyvecskéje, ára 80 kr. Megrendelhető a *Budapesti Napló* kiadóhivatalában. — **Pacsér.** Méltóztatassanak ebben az ügyben az Izraelita Országos Irodához (V. Fűrdő-utca 10.) s illetéleg annak titkárhoz, dr. Simon Józsefhez fordulni. — **F. M. Komárom.** Kíváncsát sajnálhatunkra nem teljesíthetjük. A *Vasárnapi Újság* kiadóhivatalában (IV. Egyetem-utca 4.) mind a három kiadást előnépért megkaphatja. — **H. A.** A holgár fejedelemnek három gyermeke van. — **K. J. Balassa-Gyarmat.** Mária-Dorothea egyesületi sorsjegyei nem nyertek. — **Havasi róza.** Folyamodjék a honvédelmi miniszterhez, hogy helyezze át a mint hadapródot a csendőrséghez. Hat hónap próbaszolgálat után véglegesítik s azután rangsorban hadnagygyá lép elő. A fizetés mindenütt egyenlő a közös hadsereg és honvédség megfelelő rangfokozatainak illetményeivel, azzal a különbséggel, hogy a tisztiszolga valtságdíj 160 forint 80 krajárral van s azonkívül 240 frt csendőrségi pótdíj. — **H. E. 95.419.** Szolnok. Mária-Dorothea egyesületi sorsjegye nem nyert. — **K. I. Zenta.** Budapest április 5-én kezdődtek meg a fősorozások s május 31-ig tartanak. Az idegen illetőségű hadkötelesek május 5—31. napjain kerülnek sor alá. — **F. A. Piume.** A képviselőház 1898. március 14-én szavazta meg a törvényt, a király pedig április 5-én szentesítette. — **H. J.** Irjon annak a lapnak a kiadóhivatalához, magyarazza meg, hogy tevesen küldte oda a pénzt s követelje annak visszaküldését. Ha nem teszi, forduljon a rendőrséghez. — **G. H. Tolcsa.** Mulkor is megüzentik s most ismételtük, hogy ebben a kérdésben a váci polgármesteri hivatalnál kell tudakozódní. Mi nem tarthatjuk nyilván, hogy az ország minden városban mikor lesz a sorozás. — **R. V. Kőbánya.** Beszéljék reá, hogy irodalmi dolgozatait küldje be valamely ifjúsági laphoz. Ha tényleg tehetséges, akkor szivesen fogják fölkarolni. — **Csabai szőke.** Sorsjegye nem nyert. Írását az Almanachban közzét hazi grafológia alapján maga is jelezemzheti. Próbája csak meg, meglátja, hogy sikerül. — **W. A. Budapest.** H—u jegy alatt Hajdu Miklós kollegának ír. — **Uj menyecske.** 1. A lencsékét csak orvosi operációval lehet elpusztítani. 2. Forduljon a *Művelt Nők Otthona* igazgatóságához, Budapest, X. kerület, Tisztviselőtelep. — **L. B. Zsarúca.** 1. Olyan szakkérdés, amire csak műgyetemi tanárok adhatnak felvilágosítást. Mi azt hisszük, hogy a tömör vasoszlop erősebb és használatosabb is. 2. Sorsjegyeire a napokban kap választ. — **Sz. J. Budapest.** A kérvények nem az egyes fakultásokhoz, hanem a fakultások dekanájához intézendők s e szerint is címezendők. A dekan címé nagyságos, ha különben valami más nagyobb címe vagy méltósága nincs. — **Szeincz.** Cikkét nem közölhetjük. — **Sándor.** Pénzügyi biztosi vizsgálatra csak úgy bocsátják, ha egy pénzügyigazgatóság bizonyítványával igazolni tudja, hogy valamely pénzügyi, vám vagy adóügyi biztosságnál, a pénzügyminiszter engedélme alapján, négy

hónapig gyakorlaton volt. A vizsgálat letétele után folyamodnia kell az állásért a pénzügyminiszterhez. — **Tanárjelölt.** 1. Földrajz és történelemből nem kaphat képesítést kereskedelmi akadémiái érettségi vizsga alapján. 2. Csak a kereskedelmi számtan, könyvvitel, kereskedelem-isme, kereskedelmi levelezés, áru-isme és iparműtanból kaphat kereskedelmi iskolai tanári képesítést. 3. A tandíj egyenlő az egyetemi rendes tandíjjal. Az előadások délelőtt is, delután is tartatnak. Az szerenese dolga, hogy tanulmányai alatt magánoktatásból tartsa fönn magát. 4. A kereskedelmi iskolai tanárok fizetése különböző s 600—1200 forint közt váltakozik. — **Előfizető.** Bra orvos a lillai egyetem tanára. Közlebebi címét nem ismerjük. — **B. B.** A kártyázó urak nem követtek el illelenséget, sem a vendéggel szemben, sem a tartozó figyelem tekintetében. — **K. A. Kolosvár.** — **E. H. Győr.** — **93.912. sz. előfizető.** *Török-Becse.* — **B. M. Budapest.** Mária-Dorothea egyesületi sorsjegyeik nem nyertek. — **S. P. Budapest.** Vöröskereszt sorsjegyeinek a számat csak megírta, de elfelejtette hozzátenni, milyen vörös-kereszt sorsjegyek azok, így pedig nem lehet utána néznünk. — **N. A. Vámos-Ujfalu.** Kérdéseire a napokban már válaszoltunk. — **Névtelen.** Szóra sem érdemes. Dicséretes dolog, hogy a cs. kir. lottó-jóvedéki igazgatóságnál Bécsben még ennyire is tudnak magyarul. — **M. H. 1.** Csak a *Néptanítók Lapja* közli a pályázatokat. 2. Ha kirják a pályázatot egy budapesti tanítóní állásra, pályázzék érte. Mindenesetre jó lesz, ha protekció is keres, mert csak így remélheti az állás elnyerését. 3. Irja meg sorsjegyeinek a számat, mi szivesen utának néznünk. — **Sp. E. Budapest.** Méltóztatassék egyenesen az Országos Magyar Képzőművészeti Társulathoz fordulni, mert mi többszöri sürgetésünk dacára nem kaptunk onnan választ. — **P. K. Kengyel.** 1. Csak ugy mondhatnánk véleményét, ha látók a könyvet. Állítólagos folytatását különben nem ismerjük. Azt hisszük, igaz volt annak, aki ezt valamiféle irodalmi csinnye deklarálta. 2. A szeplőtlen fogantatás dogmáját csak a katolikusok fogadták el. 3. Négy elemi iskolai képzettséggel fölvezik a kertészeti tanfolyamra, ahol aztán három évig kell tanulnia. — **Dr. B. J. Hadkiégesítő** parancsnoksága után a közös hadügyminiszteriumtól kell kérnie a kinevezését. A kérvényhez mellékelni kell katonakönyvét és oklevélét. — **S. S. Rosiori.** Szives elismerését köszönettel vessük. — **Glymes.** Dehogy nem válaszoltunk, de kikérte a figyelmét. Most egy kis türelmet kérünk, míg a Fleissig-bankház, amely a sorsjegyeket átnézi, választ ad. — **B. A. Tiszaföldvár.** Török Lajos budapesti műgyetemi tanár. — **Mariaka.** Az lehet reváns a meghívásért, de gyöngéd jeladás is, hogy érdeklődik ön iránt. Annyi bizonyos, hogy az a fiatal ember gőzörelt cselekszik. — **K. J. Szeged.** Mária-Dorothea egyesületi sorsjegye nem nyert. A másíkról a napokban kap üzenetet. — **E. P. Béga-Szent-György.** Irjon a Singer és Wolfner cégnek (Andrássy-ut 10. sz.), az majd küld olyan egyfelvonásos vígjátékot, amely önknek telesen megfelel. — **D. B. Dombóvár.** VI. Eötvös-utca 9. szám. — **H. Gy. Szombathely.** Nem vonatkozik a M. a. v. díjokaira, azért is nem közölte az államvasutak hivatalos lapja. — **Kiváncsi.** Küldje be a kötelező írást s az első részlet a könyvkiadóhoz, akkor megkapja a megrendelt könyveket. A részletfizetés aztán minden hónapban pontosan be kell tartania, különben az egész összegért beépírik. — **St. F. Győr.** Olyan mű nem jelent meg magyarban. — **60.556. számú előfizető.** Arra csak a kereskedelmi miniszteriumban tudnának érdemleges választ adni. — **Ibolya.** Levélét átadtuk Pekár Gyula kollegának s a választ megüretgettük.

Napirend.

Napló. Hétfő, április 17. — Római katolikus: Anicét pp. — Protestáns: Anicét. — Görög-orosz: (április 5.) Klaudiusz. — Zsidó: Ijar 7. Sényi bjt. — A nap két reggel 4 óra 51 percek. — Nyugszék delután 6 óra 36 percek. — A hold két reggel 8 óra 59 percek. — Nyugszék éjjel 12 óra 32 percek.

A pénzügyminiszter fogad delután 4 óráig.
A fősorozás megüretési bizottságának ülése delután 5 óráig az új városházban.

A fősorosi egyesület ülése delután 6 óráig a régi városházban.

A balneológiai kongresszus deléltől 11 óráig, az orvosgyesületi nagyeremény.

A képzőművészeti társulat tagsorsjátékának hazása delután 4 óráig a műcsarnokban.

Nemzeti Múzeum: Természetrájtára, nyitva deléltől 9 óráig 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépőj mellett megtekinthetők.

Iparművészeti múzeum zárva.
Teknológiai Iparmúzeum nyitva deléltől 6 óráig 12 óráig.

Szabadalmi leéltár (Erzsébet-központ 19.) nyitva deléltől 9—12 óráig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva deléltől 10—1 óráig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Allandó kiállítás, kereskedelemtörténeti múzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban deléltől 9—12 óráig és delután 3—6 óráig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott deléltől 9-től delután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár, Keresztes-ut 22. I. emelet deléltől 9-től déli 1 óráig és delután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Keresztes-ut 20. szám alatt, deléltől 9 óráig 12 óráig és delután 3—6 óráig. Vasár- és ünnepponokon deléltől 9 óráig 12 óráig.

Iparművészeti Múzeum könyvtára nyitva este fél 7 óráig 10 óráig.

Egyetemi könyvtár zárva.
Akadémiai könyvtár nyitva delután 3—8 óráig.
Múzeum könyvtár nyitva deléltől 9—1 óráig.

A Hódoló díszjelölés. Eisenhut Ferenc bírái kör képe, látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9 óráig este 5 óráig. Belépő díj 50 krajár, gyermekjegy 30 krajár.

Allathert nyitva egész nap.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Hétfő, 1899. évi április hó 17-én.

Bűnös.

Dráma 3 felvonásban. Irta Voss Richard. Fordította Abonyi Árpád.

Személyek:

Herbert Berosényi Károly Ivánfi
Klug Gabányi Júlia Alszegei I.
Eulen Hor. Áth Berger Gusztáv Gyöngy
Lehr Tamás Ujházi Kramer Adolf Somló
Lehr Márta Jászai M. Schmidt Vilmos Szacsavay

Kezdeté 7 órakor.

Kedden Idegenf. Szerdán d. u. A velencei kalmár. Este Három testőr. Csütörtökön Folt, a mely tiszt. Pénteken Fehér nász. (1-ször.) Szombaton Fehér nász. (2-ször.) Vasárnap d. u. Thurán Anna.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Hétfő, 1899. évi április hó 17-én.

Aida.

Opera 4 felvonásban. Zenéjét szerzte Verdi. Szövegét írta Ghislanzoni.

Személyek:

A király Kornai Ramphis Szendrői
Amneris Diósgyő H. Amonasro Várady
Aida Vasquez Küldött Ney B.
Radames Perotti Főpapnö Berts M.

Kezdeté 7 órakor.

Kedden Lammermoori Lucia. Utána: A napal és az éjél. Szerdán A hadi fogoly — A piros cipő. Csütörtökön A hugonották Pénteken zárva. Szombaton Faust. Vasárnap A walkür.

VIGSZÍNHÁZ.

Hétfő, 1899. évi április hó 17-én.

A végrehajtó.

Böhözát 3 felvonásban. Írták: Sylvane és Artus. Fordította Béldi Izor.

Személyek:

Chéradame Hegedűs Pimparét Gyöngyi
Octavie Nikó Kapitány Gál
Brocatel Tapolczai Cyrienne Delli E.
Antonette Molnár Marianne Boross F.
Larglette Szerémy Zeile Makróczyné

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Kedden Couliasset ur! Szerdán Dr. Pepl. Hajnali vendég. Csütörtökön Niobe, Hajnali vendég. Pénteken Muzgó fenyegek Szombaton A hálókoscsik ellenfele. Vasárnap d. u. Dodó főhadnagy. Este Csárdai örökök.

NÉPSZÍNHÁZ.

Hétfő, 1899. évi április hó 17-én.

A görög rabszolga.

Operett 3 felvonásban. Szövegét írta Owen Hall. Fordította Makai Emil és Pásztor Árpád. Zenéjét szerzte Sidney Jones.

Személyek:

Antonia Bárdy G. Diomed Raskó
Iris Hegyi A. Silvius Lubinszky
Pomponius Solyomosi Manlius Ujvári
Heliódorus Németh Lolluis Tollagi
Aspasia Küry K. Curius Kiss M.
Archias Szirmai Melanopis Csatai Zs.

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Kedden, szerdán A görög rabszolga. Csütörtökön Szótimonod asszonyság. Pénteken Az unatkozó király. Szombaton Talmi bevezető. Vasárnap d. u. Bibliás asszony. Este A sárka csikó.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Hétfő, 1899. évi április hó 17-én.

A Gyurkovics lányok.

Életpék 4 szakaszban. Irta: Herzeg Ferenc.

Személyek:

Gyurkovicsné Szilassy Liza Haller
Katinka Rózsa Klári Váradi
Sári Aranyossy Radványi Molnár
Ella Bilkei Gida Ráthonyi
Mici Rákai Horkay Fűredi
Terka Galambos Sándorffy Szilágyi

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Kedden Robinsonok. A Barnett-lányok. Szerdán A Gyurkovics-lányok. Csütörtökön d. u. A gésák II. felv. A Gyurkovics-lányok II. felv. Aranykodalom IV. képe. Este Robinsonok. A Barnett-lányok. Pénteken A Gyurkovics-lányok. Szombaton Robinsonok. A Barnett-lányok. Vasárnap d. u. A Gyurkovics-lányok. Este Egyiptom gyöngye.

Országos magy. képzőművészeti társulat

Tavaszi nemzetközi kiállítás az új múcsarnokban

Nyitva: reggel 9-től este 6-ig, csütörtökön 6-tól 11-ig sétahangverseny. Belépő díj: 1 korona.

Vasárnap 1-től 6-ig 20 krajcár.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlo.

Kezdeté 8 órakor, vége 12 órakor.

Ma

Swoboda Albin

a szász királyi udvari színház tagjának első vendég-szereplése.

„Az egyetlen leány.”

Böhözát 1 felvonásban. Fredro gróftól.

Személyek:

Szumbalinsky Gy., földbírtokos Swoboda ur
Paulina, leánya Reohert k. a
Quirto Mátás Martius ur
Agathe, felesége Beier k. a.
Rotatinski Kázmér Digruber ur
Luiza, felesége Reval k. a.
Camilla Deral k. a.
Peppi Andore k. a.
Dorfinaky Ágost Baumann ur
Mareski Henrick Hand ur
Sumbalinsky Inasa Triebitch ur

„Az erdei manók.”

Sylvester Kremo csoport.

THE NAMRUG zene-excentrikus.

MILLE LA BELLE VETSERA

a dán szépség.

Valamint az összes műcrök.

Holnap kedden Swoboda Albin, a szász kir. udvari színház tagjának második vendégszereplése.

Egy intelligens

megjelenésű uriember (kereskedő) raktárnoki, pénzbeszedő, vagy más megfelelő állást keres. Címe a kiadóhivatalban megduható. 2171

Földbirtokosok

nak fontos! Jelzálogkölcsönöket (konvertálásokat) eszközöl minden magaságban ötven éves amortizációra a legkedvezőbb feltételek mellett. Közvetítő kizárva. Ajánlatok „C. B. A.” alatt a kiadóhivatalba intézendők. 2218

Egy bolthelyiség

a Német-utcában azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2210

85 százalék pénzügyi mindenféle sorsjegyre: Jász, Barlik, magyar, osztrák olasz vöröskeresztsorsjegyre olcsó kamatozókra 3-6 hónapra WOHL. bankkötetben osztálysorsjegyekel Budapest, V., Dianafürdő.

Gyárihelyiség 400 öles udvarral, irodahelyiséggel és istállókkal augusztus hó 1-ére rendkívüli jutányos áron kiadó. Cím a kiadóban. 2210

„The Gresham” életbiztosító-társaság Londonban.

Magyarországi fiók: Budapest, Ferenc József-tér 5. és 6. a társaság házában. Ausztriai fiók: Bécs, Gisellastrasse 1. sz. alatti a társaság házában. A társaság vagyoná 1896. december 31-én ... korona 157,805.340.— Évi bevétel biztosítások és kamathól 1896. dec. 31-én ... 28,670.916.— Kifizetések, biztosítási és járadéki szerződések, valamint visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1843.) ... 839,497.900.— Az 1896. évben a társaság 8654 kötvényt állított ki ... 80,577.950.— Összeg értékben. Csekély díjfértés mellett a társaság előnyös jelzálogkölcsönös biztosításokat is köt, a ház, vagy a földbirtok tehermentesítésére, a birtokos elhalálása esetére. — Prospektusokkal és életbiztosítási díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít és felvilágosítással a jelzálogkölcsönös biztosítást illetőleg, továbbá ajánlatokkal a jemenesen szolgálnak az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb városában az ügyünk urak és a magyar és osztrák fiókok.

Kinek ne volna szüksége

arra, hogy helyes fogalmazású levelek, okiratok, szerződések, folyamodványok, szóval a mindennapi életben szükséges írásos munkák elkészítésében tanácsos lássák el? Erre kitűnően szolgál a közel 300 oldal terjedelmű

Legújabb Levelező,

önügyvéd és házi titkar. Irta Kassay Adolf.

Ára szinnyomatu borítékban füve 1 frt, kötve 1 frt 20 kr.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, Budapest, VIII., József-körút 18. szám.

A portó előzetes böküldésekor a könyv bérmentve küldetük.

Hirneves gyártmányú zongorák és pianinók

a legduaszt választékban a Zeneplotóban, Sternberg Armin és Testv. cs. és kir. udv. szállító zongora-teremben: Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Károly-körút sarkán.) Zeneplotó. Vidékre árjegyzéket díjmentesen küldünk.

Hölgyek és urak,

kiknek társadalmi, családi összeköttetések vannak könnyű kerestre tehetnek szert előkelő intézetnél fix fizetés és jutalék ellenben szakismeret, nem kívánatlik jelentkezhetni Lusztig Emilnél, Dorottya-u 10. II. em. 5 és 7 óra közt este.

Videki ügynököket

fölvez sorsjegyek részletfizetésre való eladására a járólag magas jutalék mellett FLEISSIG SANDOR bank- és váltó-üzlet. BUDAPEST. Erzsébet-körút 2. Igen jólvelemző kereset. Idővel esetleg fix fizetés adatik.

Olesó arany és ezüsteladás,

részletfizetésre is, valamint a legszebb ék szertárgyak u. m. arany férfi láncok grammja 85 kr., arany férfórak 16 frt, arany női órák 10 forint, gyémántgyűrűk, fülbevalók, brosstók, 6 frt 50 kr-tól kezdve. 12 darab valódi ezüst érvessző 6 frt 25 kr., ékezőszervizek 12 személtre 140 frttól kezdve, Girandólok, gyertyatartók, tálcák és a szakmába vágó cikkek grammja 6 kr, minden darab hivatalos fémpeljeséssel van ellátva. Veszünk zálognázi cédulákat. Grünberger A. Béla örökösai Budapest, Városház-tér 9. (Hans-bazár) l. em., ajtó 20. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

CSIZ

leghatásosabb Jód-Brom fürdő.

Jód-víz kivétel Amerikába.

Erhajlata száraz, meleg; gyógyeredmények megkérdők. Fürdő-árad május 1-től szeptember végéig. 180 kényelmesen felszerelt lakosztály; szanatórium-szolgáltató; zongora, olvasó-könyvtár-terem; levelező-terem; kátoháza; étkező; a banyák május 1-től június 15-éig és augusztus 15-től szeptember végéig. Jód-víz és fürdővíz tekintetében 60% kedvezményben részesülnek. Kimerítő prospektusokkal kívántra szóló a fürdőgazdaság Csiz per 1ma-Szécs. Az évad alatt nyitva van a fürdőhelyben, Csiz-Fülke Miskolc vasútvonal állomása.

Kávé Tea

Fiuméból közvetlen a tengeri hajóról szétküldve.

1 csák 4 k. Kuba kávé nagyüzemi 6.70

1 csák 4 k. Portorikói zöngyökölő 6.12

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

1 csák 4 k. Csehszlovák kávé 1.10

Állvány-kapocs métermázsáját 9 forintjával ajánlok készpénzfizetés mellett raktáramból. SINEK építkezési célokra legolcsóbban kaphatók: Davidovics Jakabnál Budapest, VIII., Külső-kerepesi-ut 5.

bank- és váltó-üzlet részv. társ. Budapest, V., Dorottya-utca 12.

190,000 korona nyerhető:

1 darab 3 százalékos Magyar Jeltzálog-sorsjegy-gyűjtemény. Huzás április 25-én, főnyeremény 100.000 korona.

1 darab 3 százalékos Osztrák Földhitelsorsjegy-gyűjtemény. Huzás 1899. május 15-én, főnyeremény 90.000 korona.

A kettő együtt csak 3.50 frt. frt 3.75

Postai rendeléseknél 15 kr. portó.

Gyengései állapotok

(impotentia) ellen páratlan sikerű gyógyításai folytán legmelegebben ajánljuk

Dr. MITZGER TIVADAR HIRNEVES

HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI RENDELŐ-INTÉZETÉ

BUDAPEST, VI. Tere-körút 44. l. em.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Rendelés délelőtt 8—1-g, délután 2—8-g.

Üzlethelyiség,

Legelőnebb forgalmu helyen, villamos ázfűzőnál, irodának, óra, virágüzletnek stb. legalkalmasabb, május 1-ére, — esetleg azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2206

Kiadó nyárára

idősebb magányos hölgy részére egy csinosan bútorozott szoba egy Hermia-utcai nyaralóban. Jó gondozást, esetleg teljes ellátást is ad jutányos ártért. Cím a kiadóhivatalban. 2183

HOFF JÁNOS

SURITETT MALTA

GIKVIVANAL

1000 hetegyediknél, torok-katarisnál, nyimról rög köhögésnél. Főképpen kitűnő hatást gyakorol a gyermeki legzservezetéseknél bajjal. Igen kellemes ízű.

Égy üveg ára 1 frt, 5 üveg bérmentve 5 frt.

Cephalé az összes gyógyszerárakban, drogák, cemenek és fűszerekben kedvezményesen. Magyarországi kizárólagos forgalmazó: TÜRÖK JÓZSEF gyógyszerár, Király-utca 12.

Posztószéjjelküldés csak magánosoknak.

Egy vég, 3-10 m. hosszú, elegendő 1 férfi öltönyre, ára csak

trt 2.80 10

8-10 10

4.80 10

7.50 10m

8-20 10m

10-30 legfinomabb

12.40 10m 1

13.95 10m 1

valódi gyapjából.

Egy vég fekete szalon-öltönynek 10 frt.

Felöltő szövet moterje 3 frt 25 kr-tól lejjebb. Leőlen gyönyörű szövetben 1 vég 6 frttől 1 vég 9 frt 25 kr. Porvicia és Dorsing állami. vaantli tisztítóló és bírói egyenruha-szövetek, legfinomabb kamgarn és chevot, valamint egyenruha posztó a pénzügyorság és csondorság számára stb. gyári áron kúid a szőlőnk elismert

Posztógyári Kiesel-Amhof Brűnben.

Minták ingyen és bérmentesen. — Minták szállítás. Figyelemre! A t. Kiesel-Amhof gyárban készült szövetek ára közvetlenül vásárlásnál olcsóbbak mint a szokta követő kerekedőből megrendelték. A Kiesel-Amhof gyár Brűnben az összes szöveteket valódi gyári áron szállítja és nem drágítja meg az engedőmenny hozzászámitásával.